

DEBRECZEN

Kelelmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 131. szám — 1941 június 11 szerda — Ára: 12 fillér

Mussolini nagy beszédet mondott

A görög és jugoszláv hadjáratról és a területi változásokról nyilatkozott — A fiumei kikötő a horvát és magyar háteret fogja szolgálni — Görögországot olasz csapatok szállják meg — Szoros bajtársiasság Németországgal: két nép egy háború — „Kapcsolataink Magyarországgal több, mint szívélyesek!” — Japán nem marad közömbös amerikai támadás esetén — Spanyolország tudja ki a barátja — Olasz megértés Törökország irányában — Amerika beavatkozása sem biztosítaná Anglia győzelmét, legfeljebb meghosszabbítaná a háborút

Németország a szíriai kérdésben Franciaország oldalán áll A palesztinai Haifát bombázták a német repülő

Róma, június 10. A fasciák és testületek kamarájának keddi délutáni ülése nagy ünnepséggel folyt le. A kamara ülésterme zsúfolásig megtelt a fekete fascista egyenruhába öltözött nemzeti tanácsosokkal.

Az ülésen jelen voltak a diplomáciai páholyban a háromhatalmi egyezmény államainak diplomáciai képviselői.

Grandi elnök pontosan 5 órakor ayította meg az ülést és bejelentette, hogy a Ház asztalán a lubljana, spallai, cattarói tartományok megalakításáról és a fiumei és zárai tartományok kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatok fekszenek.

Mussolini beszéde

A Duce pontban 17.05 órakor kezdte meg beszédét, amelyben a következőket mondotta:

— Bajtársak! Emlékezetes és ünnepélyes nap van ma számunkra! Ma van egy éve, hogy belépünk a háborúba. Eseményekkel és szédületes történelmi fejleményekkel terhelt év volt ez, amely alatt Olaszország szárazföldi, tengeri és repülő katonái sikeresen küzdöttek az angol birodalom ellen, a sok európai és afrikai hegyi és sivatagi hadszíntéren. A fascista párt vezetői előtt mondott legutóbbi beszédemben már céloztam arra, hogy ennek a háborúnak végzettségére egyre inkább döntő jellege és nagyobb kiterjedése van.

LESZÁMOLÁS GÖRÖGORSZÁGGAL

— Ma már senki sem vonja kétségbe a közzétett, megtámadhatatlan okmányok világánál, hogy Olaszország és Görögország között szükségképpen leszámolóra kellett, hogy kerüljön a sor. Az athéni újságok már kezdik leleplezni a görög politika bűnös háterét. Már 1940 augusztusában bizonyítékaink voltak arra nézve, hogy Görögország még csak látzólag sem őrzi meg semlegességét. Meggyőződtem róla, hogy Görögország valóban kulshelyzetet jelentett Anglia részére a Földközi tenger középső és keleti részében és hogy Jugoszlávia is kétséges magatartást tanúsított. Olyan helyzet volt ez, amelyet feltétlenül ki kellett küszöbölnünk, ha nem akartuk kiténni magunkat félelmetes meglepetésnek. A tények, amelyek egyedül jogosítanak fel a történelmi fejle-

Az elnök javasolta, hogy a törvényjavaslatokat, amelyek a háború első évében elért területnövekedéseket juttatják kifejezésre, a kamara közfelkiáltással fogadja el. A nemzeti tanácsosok telemekedtek helyükről és a két törvényjavaslatot a legnagyobb lelkesedés közben, közfelkiáltással elfogadták.

A Duce 17 óra után 3 perccel lépett be az ülésterembe, ahol a nemzeti tanácsosok viharos tapsal és Duce, Duce kiáltásokkal fogadták.

Mussolini felment a szónoki emelvényre és miután Grandi elnök hársány hangon jelentette, hogy a Duce szólni óhajt, elkezdte beszédét.

nények megítélésére, teljes mértékben megerősítették, hogy álláspontom helyes volt.

Igy tehát október 15-én egyhangúlag elhatároztuk, hogy tovább nem késlekedünk és október végén hadbaszállunk. Szállásainál szervezeteinktől szükségképp nagy megerősítést kívánt az a körülmény, hogy a hadjáratot október végén kezdtük meg, csapatainknak pedig elébe kellett nézniük az időjárásból folyó súlyos megpróbáltatásoknak. Ezeket azonban az olasz csapatok a november, december, január és február folyamán fegyelemmel, mondhatnám sztotikus fegyelemmel viselték el.

Mussolini ezután szólott az olasz-görög háború fejezetéről és többek között ezeket mondotta:

— A március 9—16. közötti héten vettük át a kezdeményezést és ezen a héten a görög hadsereg, mint harc képes erőtenyező megszűnt létezni. Ezt egyébként később maga a görög kormány is elismerte. Matematikai biztonsággal állíthatom, hogy áprilisban, ha a balkáni helyzetet semmi sem módosította volna, az olasz hadsereg megsemmisítette volna a görög hadsereget. Becsülettel kell megállapítanom, hogy igen sok görög csapat vitézül harcolt.

A Duce ezután részletes számadatokat közölt az albániai hadseregszállítással és az utánpótlások biztosításával kapcsolatban s különös dícsérettel emlékezett meg a haditengerészet munkájáról.

— Veszteségeinkről szóló alacsony számadatok bizonyítják, hogy teljesen urai voltunk az Adriai tengernek. Ugyancsak igen jelentős munkát végzett a királyi

légi haderő is, a szállításban és a harcúterén egyaránt.

— Október 28-ától május 31-ig a görögországi hadjárásban elesett 13.502 emberünk. Ez a szám nem végleges addig, amíg nem ismerjük pontosan, mi történt az eltűntekkel és hadifoglyokkal. A sebesültek száma 38.768 volt. A görögök veszteségeit nem ismerjük pontosan. Minden jel arra mutat, hogy sokkal nagyobb volt a miénkénél. Időközben az olasz csapatok készülődtek, — folytatta beszédét a Duce, — hogy végezzenek a görög hadsereggel.

ELKERÜLHETETLENNE VÁLT A JUGOSZLÁVIA ELLENI HÁBORÚ

— Jugoszlávia az úgynevezett államesiny után kimutatta igazi érzelmeit. Elkerülhetetlenné vált tehát, hogy a tengely háborút folytasson Jugoszlávia ellen. A tengelyhatalmak haderői villámsebességgel csaptak le. Ami Jugoszláviát illeti, ez az állam azonnal bebizonyította belső gyengeségét és azt a tényt, hogy igazi állami szervezete nem is volt. Mint a harmadik versaillesi mozaik állam, amelyet kizárólag olaszellenes magatartással létesítettek, első csapásra darabokra hullott. Az angoloknak az utolsó európai támponttól való kiküszöböléséből fakadó politikai és katonai következményeknek rendkívül stratégiai jelentőségük volt.

A BEKÖVETKEZETT TERÜLETI VÁLTOZÁSOK

— E következmények megváltoztatták e vidék térképét is.

Bulgária magához csatolta Macedóniát, amely túlnyomórészt bolgár és Nyugat-Tráciát, ezt a keskeny és képtelen folyosót, amely megakadályozta Bulgáriát abban, hogy kijusson az Egei tengerhez.

Albánia északon a rigómezői vidékkel, délen pedig Tsamoriával fog bővülni.

Montenegró visszaszerzi függetlenségét és belép Olaszország érdekkörébe.

Magyarország, amelynek Olaszországgal való politikai megállapodásai 1926-ra nyulnak vissza, kiszélesítette határait, Németország pedig területét egészen a Száva balpartjáig terjesztette ki, Szlovénia többi része olasz tartomány lett, különleges rendezéssel.

A horvát állam ismét feltámadt. A Horvátországgal kötött politikai és területi megállapodások ismereteseik.

A FIUMEI KIKÖTŐ FELADATA

— Fimének ma hátere van és Quarnero valamennyi szigetének elfoglalása révén ugyanakkor ahhoz az előtérhez is hozzájutott, amely mindig hiányzott neki. A fiumei kikötő, biztos jövő elé néz és feladata az lesz, hogy a horvát és magyar háteret szolgálja.

GÖRÖGORSZÁGOT OLASZ CSAPATOK SZÁLLJÁK MEG

A Duce ezután bejelentette, hogy a német főparancsnoksággal létrejött megállapodás értelmében csaknem egész Görögországot beleértve Athént is, olasz csapatok fogják megszállni. Szólott ezután az olasz-görög viszonyról és kifejezte azt a véleményét, hogy a görögök jobb belátásra ébrednek. Görögország az olasz érdekkörbe tartozik.

A KELETAFRIKAI HADJÁRATRÓL

Mussolini ezután áttért a keletafrikai kérdés tárgyalására. Az angolok — mondotta — Keren után többször is bejelentették már, hogy a keletafrikai hadjárat véget ért. Keren után azonban Amba Aladzsiha ütköztek, ahol az olasz ellenállás másodsorú is époszi magaslatoiba emelkedett. Az aostai herceg sokezer km-es hegyi és sivatagi hadszíntéren lefolyt csatában nagy vezérnek bizonyult, aki méltó ahhoz a Savoyai-házhoz, amelyből származik.

— Amba Aladzsi este után az angolok ismét híresztelték, hogy immár minden ellenállás véget ért. A helyzet azonban az, hogy a harc tovább folyik. Körülzárt csapataink három helyen folytatnak még ellenállást: Dankaliában, Dzsímában és Gondarnál.

— Hogy meddig tart ez az ellenállás, azt nem lehet megmondani, de bizonyos, hogy az emberi lehetőségek végső határáig fog tartani. Az angolok legfőbb előnye technikai fölényükben, korlátlan utánpótlási lehetőségben és abban volt, hogy gyarmati csapataink csaknem az egész vonalon felmondták a szolgálatot, minthogy nem volt még elegendő időnk megfelelő módon beszervezni őket és nem

TÓKÉS FOTO
- PÜSPÖKI PALOTA -

voltak felkészülve gépekkel és főleg repülőgépekkel folyó háborúra.

— En ma nem tudom megmondani mikor és hogyan, de a leghatározottabban állítom, hogy vissza fogunk térni ezekre a földekre, amelyeket vérünk áztatott és amelyeken néhány év alatt kórházakat, iskolákat, házakat, vízvezetékeket és gyárakat létesítettünk és főként azokat a csodálatos utakat, amelyeken az ellenség gépesített haderői gyorsabban tudtak előrenyomulni. A mi halottaink nem maradhatnak meghosszabbítva. Azt a célt, hogy Nagy-Britanniát kiűzzük a keleti Földközi tengerrel, el fogjuk érni és ezzel egy óriási lépést fogunk megtenni a háború győzelmes befejezése felé.

KÉT NÉP, EGY HÁBORÚ

A Duce beszédének utolsó részét a kül-, majd belpolitikai helyzetnek szentelte és ezeket mondotta:

— A háromhatalmi egyezményhez csatlakozott államok együttműködése ténylegesen folyamatban van. Elsősorban Németország és Olaszország közt. Együtt dolgozunk, együtt menetelünk, együtt harcra lépünk és együtt fogunk győzni. A két haderő közötti bajtársiasság a két nép bajtársiasságává válik. A két nép, egy háború olyan együttérzéssel, mely a háború után is folytatódik, — ez az alapvető tétel.

JAPÁN MAGATARTÁSÁRÓL

— Japán magatartása, mint azt Macuoka japán külügyminiszter Rómában, legutóbb pedig Tokióban kijelentette, tökéletesen megfelel a háromhatalmi egyezménynek. A japán büszke és lojális nép, amely nem marad közömbös a tengelyhatalmak ellen irányuló amerikai támadás esetén. Japán tudja, hogy az ő jövője is kockán forog. A nagy távolságok ellenére is allandóan elmélyülnek Japánal való kapcsolataink.

TÖBB, MINT SZÍVÉLYES KAPCSOLATOK

— A háromhatalmi egyezményhez csatlakozott többi hatalommal, nevezetesen Magyarországgal, Szlovákiával Bulgáriával és Romániával való kapcsolataink több, mint szívélyesek, ott is, ahol esetleg nincsenek politikai meg egyezések.

SPANYOLORSZÁG TUDJA

— Amaz államok közül, amelyek még kívül állanak a viszállyon, különös említést érdemel Spanyolország. Minden hitegetés és zsarolás ellenére Spanyolország nem mondott le arról, hogy megragadja a régebbi időkben vele szemben elkövetett igazságtalanságok orvoslására kínálkozó egyedüli alkalmat. Mi nem sürgetünk semmiféle döntést Spanyolország részéről. Ennek a döntésnek a felelős spanyol tényezők részéről teljes szabadságban kell megtörténnie. Arra szorítunk, hisszük, hogy Spanyolország tudja, melyik oldalon állanak kipróbált barátai és melyiken kipróbált ellenségei.

MEGERTŐ OLASZ POLITIKA TÖRÖKORSZÁG IRÁNT

— Törökország eddig visszautasított minden angol sürgetést. Inonü államelnök belátta, hogy milyen tragikus vég vár azokra a nemzetekre, amelyek bármilyen formában Nagybritanniára bízák rá magukat. En meg akarom ragadni ezt az alkalmat, hogy megmondjam Inonü elnöknek, Olaszország Törökország irányában a megértésnek és együttműködésnek azt a politikáját követi, amely 1928-ban indult meg és amely számunkra továbbra is időszerű. Spanyolország és Törökország továbbra is kívül áll a viszállyon.

AZ AMERIKAI BEAVATKOZÁS RÓL

— van egy óceántúli állam, amely be szándékszik lépni. Jó, ha mindenki tudja, hogy az amerikai beavatkozás nem aggaszt minket. Az amerikai beavatkozás, ha teljes egészében ki is bontakoznék, már későn jönne és ha nem is jönne későn, nem változtatná meg a kérdés alapfeltételeit.

— Amerika beavatkozása is a) nem biztosítaná Anglia győzelmét, hanem meghosszabbítaná a háborút, b) nem korlátozná térben a háborút, hanem kiterjesztené azt más óceánokra is, c) az Egyesült Államok kormányzati rendszerét tekintély és totális rendszerre alakítaná át.

A HARC AZ ARANY ÉS VÉR KÖZÖTT FOLYIK

— Minél tovább tart a háború, annál inkább növekszik a szellemi és gazdasági feszültség. Ennek ellenére nem a nép sorában találhatók a kételkedők. Az olasz nép úgy érzi, ez a háború egy nagy forradalom szükségszerű és kellemetlen szakasza, amely ki kell, hogy küszöbölje a régi kiváltságokat, amelyeket a régi kiváltságosok tartottak kezükben, amelyek az aranyborjú és Juda előtt álltak. Ez magyarázza meg az olasz nép nyugalmát és fegyelmét, amit semmi sem zavar meg. Azok, akik a belső arcvonalon való szakadásra számítanak, olyasmire számítanak, ami sohasem fog bekövetkezni.

— Az ellenség szívós, mert tudja, hogy mindene kockán forog, de mi még szívósabbak vagyunk. Azok a csapások, amelyeket az ellenségre mért a tengely, annyira megalázták, hogy kétségbeesetten könyörög tengerentúli segítségért.

— Ha a háborúnak továbbra is kell tartania, mint arra előre számítani lehetett és ha újabb bizonyodalmak támadnak, Anglia nem győzhet, mert minden európai pozíciója és lehetősége elpusztult és mert Amerika nem pótolhatja azokat. A tengely, amely az új európai forradalom megnyilvánulása, győzni fog! A háború első évfordulóján a győzelem bizonyosságát, büszke és elvi bizonyosságát hirdetik.

— En hiszem, szilárdan hiszem, — fejezte be szavait Mussolini —, hogy ebben a hatalmas harcban, amely az arany és vér között folyik, az igazságos Isten a fiatal népek lelkében él, már választott, győzni fogunk. (MTL)

Melegen tapsoltak Magyarországot említesére

Mussolini 55 percig beszélt, szavait igen gyakran szakította meg a taps és helyeslés. Melegen tapsoltak Magyarországot nevének említésekor. Amikor a Duce befejezte beszédét, a jelenlévők felemelkedtek helyükről és percekig éltették, majd elénekelték a Giovinezát.

Olasz tengeraltjárók 83.000 tonnával süllyesztettek el

Az olasz főhadiszállás 370. közleménye Észak-Afrikában Tobruknál az ellenség kitérés kísérletét azonnal visszavertük. Tüzérségünk látható eredményrel lötte a tobruki ütegállásokat és löszerraktárakat. Olasz és német repülő alakulatok Tobruk és Marsa Matruh környékén léghátrító ütegek és védelmi berendezések ellen intéztek támadást. Tobrukban a támadás következtében tűz keletkezett. A német vadászok két Hurricane-mintájú ellenséges gépet leltek.

Kelet-Afrikában Galla és Sidama vidékén továbbra is heves harcok folynak. Az olasz és angol csapatok hadmozdulatait a rossz idő akadályozza. A gondari övezetben az ellenség bombákkal s géppuskákkal árasztotta el Debra Tabor erődjét és újból felhívta csapatainkat, hogy adják meg magukat, az erőd helyőrsége azonban visszautasította a felhívást.

APOLLO Filmszínház

Ma bemutató műsort László Miklós vígjátékának filmváltozata. Margaret Sullivan és James Stewart főszereplőkkel:

Sarok üzlet

A „METRÓ” MAGYAR VONATKOZÁSÚ POMPÁS ALKOTÁSA.

Az Atlanti óceánon olasz tengeraltjárók megtámadtak egy nagy ellenséges hajókaravánt és kilenc gőzöst elsüllyesztettek, összesen hatvanháromezer tonnatartalommal.

A német hadijelentés

beszámol arról, hogy a Csatorna felett heves légi csaták voltak. Tíz ellenséges gépet leltek. A brit élelmiszerszállító

hajók elleni hadviselésben különös sikert arattak Stumpff vezérezredes légi kötelékkel. Június elsejétől, június 7-ig tizenegy hajót süllyesztettek el, nyolcvanezer bruttó-regisztertonna tartalommal és tizenöt további hajót súlyosan megrongáltak. Ezzel ezek a kötelékek 1941 február elseje óta összesen 33 kereskedelmi hajót semmisítettek meg, 208 bruttóregisztertonna tartalommal, nyolcvanhat hajót pedig megrongáltak.

Az első német légitámadás Haifa kikötője ellen

BERLIN, június 10. (Német TL.) Német bombázó gépek keddre virradó éjjel támadást intéztek Haifa kikötőberendezése ellen. A bombák eltaláltak a molót és az egyik nagy olajtartályt, ahol a mosszuli csővezetékeken jövő olajat gyűjtik össze.

Ezzel megindult a közvetlen harc az angol földközítengeri hajóhad legnagyobb üzemanyagberendezése ellen és a német légi haderő az angol palesztinai partra is kiterjesztette tevékenységét. (MTL)

Német álláspont a szíriai kérdésben

BERLIN, június 10. (Német TL.) Németország teljes Franciaország oldalán áll. A német állásfoglalás a kérdések erkölcsi és etikai szempontjából indul ki.

Ezekkel a szavakkal felelték meg kedden a Wilhelmstrassen Németország magatartását Anglia legújabb lépésével kapcsolatban. Arra a kérdésre, hogy katonai támogatást magabiztosan Franciaország magatartása, Berlinben rámutattak arra, hogy Franciaország maga hangsúlyozta, hogy maga akarja ellátni védelmét. Németország, mint a Wilhelmstrassen hozzátették, módot is adott arra Franciaországnak, hogy maga végezze a maga dolgait. (MTL)

A szíriai harcok

Beyruthból jelentik: A szíriai bennszülött törzsek, ellentétben az angol várakozásokkal, nemcsak hogy nem támogatták az angolokat, hanem a druzok harcias törzsét is belevonták a brit csapatok elleni harcba. A dzsebeli druz és arab csapatok elkeseredett harcot folytatnak a behatoló brit csapatok ellen. A harcok a brit és degaulleista csapatok számára rendkívül nagy veszteségeket okoznak. Egyébként megállapítják, hogy a brit belőrs második napján az angol csapatok nem tudtak 30 km-nél mélyebben benyomulni szír területre. (MTL)

VICHY, június 10. (Német TL.) Illetékes francia körökben közölték, hogy az angolok a múlt év október hónapja óta megakadályozták a francia katonák beutazását Szíriába, ami arra mutat, hogy az angolok már régóta tervezték Szíria megszállását. Franciaország a német és olasz fegyverszüneti bizottságokkal folytatott tárgyalás alapján felhatalmazást kapott arra, hogy 10 ezer embert küldjön Szíriába a rend és biztonság fenntartására. De ezeket a csapatokat nem tudták oda szállítani. (MTL)

Hírek német-francia békekötés lehetőségéről

BERLIN, június 10. A brit és angolpárti francia csapatok szíriai támadása nyomán a német birodalmi főváros politikai közvéleményének érdeklődését elsősorban az a kérdés foglalkoztatja, vajjon nyújt-e Németország katonai segítséget a szíriai francia csapatoknak?

Lehetségesnek látszik, hogy ez a berlini felfogás szerint mutatkozó szükségesség megteremtí a teljes német-francia együttműködést, amely azután hatáskörében minden következmény szempontjából százszázalékos lesz.

Nincsenek még támpontok rá, de a berlini politikai légkörre jellemző, hogy a fenti összefüggésben már olyan feltevések mutatkoznak az új helyzetre és Vichy politikai magatartásának megváltozására való tekintettel, sor kerülhet közvetlen békekötésre Németország és Franciaország között.

A német lapok egyébként foglalkoznak a levantei szabad francia rádió egyik közleményével, amely szerint

Szíriában egy ezredest és 140 német ejtőernyős vadászt ejtettek volna foglyul. A lapok igen éles hangon hazugságnak bélyegzik ezt az állítást és ismételt hangsúlyozzák, hogy egyáltalán nincsenek német katonák Szíriában.

Portugál szigetek amerikai megszállásának terve

Lissabon, június 10. Rooseveltnek az Atlanti óceáni portugál szigetekre vonatkozó legújabb kijelentésével kapcsolatban a portugál sajtó figyelemre méltónak mondja, hogy az amerikai sajtó egyrésze nyíltan ír e szigetek amerikai megszállásáról a közeljövőben.

Az egyik portugál lap szerint Rooseveltnek tiszteletben kell tartania Portugállának jogait, mert Portugália a legkevésbé sem sértette meg a semlegességét. Az Atlanti óceáni portugál szigeteket minden jogtalan beavatkozással szemben a végsőkig fogják védelmezni.

V i g s z i n h á z

A legvidámabb új magyar film:

A legkacagtatóbb bohózat. — A mai fiatalság, a szerelem filmje.

Édes ellenfél

Főszereplők:

SZELECZKY ZITA

Latabár — Kiss Manyi — Somlay — Mály Gerő — Hajmássy.

Bemutató mai.

A KISGAZDA

Két mintaképpel találkoztam a debreceni határ keleti részén, ahol ismeretes, hogy a föld dombos-dombos és erdős részletekkel tarkázott. A domb szélhordta futóhomok, aljában most szinte mecsár van az esős időjárás miatt. A megélhetés nem olyan rózsás rajta, különösen ha sok a gyermek, akik bár hallják, hogy nehéz világot élünk, mégis csak fejlődő emberpalánták, akiknek szükségük van sok mindenre.

Ez a két kiscsajda nem esik kétségbe, csak azt kérik egészségük legyen, a többi jön a munka után, mert Isten megsegíti azokat, akik bíznak benne. Ez a két dolgos magyar hadd kerüljön hát az emberek szeme elé. Ők talán megfognak, hogy miért szerkesztem ki őket, viszont ha elhallgatnám munkásságukat, én volnék hanyag.

Az egyik is, a másik is egyet gondolt nem beszéltek ki egymásnak, hiszen nem is ismerik egymást, mégis elhatározták, hogy nem járnak ide-oda, mert az idő pénz, hanem ást, lapátot fogtak egy kis világháborús tapasztalattal, hogy földjül: lett, im elkezdtek dolgozni.

Tetszik látni, itt barna a homok, valamint ez felül termő volt, de a sok szél ráhordta a sárga homokréteget. Domb keletkezett. Aztán elmagyarázza, hogy miért van a háza épp azon a helyen, ahol most áll. Megmutatja, ide-lehordtam naponként 28—30 szeker homokot a vizes helyre. A lehordott domb helyén megrágyáztam a vad földet. — Most mind a kettő termővé lett. Látom is, van ott minden vetve, palántolva. Kérdezem, hát gyümölcsfát ültet-e? Felelet: ezen a helyen nem igen lesznek hosszú életűek.

Mintha valami kicsinyített mintagazdaságban jártam volna, olyan jól esett látni a két kéz és okos gondolkodás eredményeit. A városi ember legelőbbje nem is tudja elképzelni, hogy kerül meg az asztal a földi javakkal. Nem látja mennyi veríték hull a földre, hogy táplálékunk legyen. Nem tudom, igaz-e, de valószínű, hogy megtörténhetett. A kiscsajda elbeszélte, hogy neveli az apróleket, csirkét, kacstát. Nem szemmel tartja, mert ettől a vigyázástól fel nem nőhetne, hanem szemes takarmánnyal. A városi úr azt felelte, hiszen ki kell őket csapni a fűre, majd megönnök. Nem így van, mindenre gondjuk kell lenni a magyar kiscsajdáknak, így tud termelni és olyat adni, ami megfelel a külföldnek is.

A magyar embernek van egy érdekes tulajdonsága. A jó tanácsot sokszor fejszóvalva hallgatja. De titokban utána néz, úgy lesz-e, amint tanítják. Csendesen elcammog a szomszéd földje mellett, mintha semmi sem érdekelné, mégis el lesi amire felhívták a figyelmét. Ismertem egy papot, aki a falujában nemcsak prédikált, hanem tanított sok egyebet is. Őt is tanították a tapasztalt magyarok erre is arra is a gazdálkodásban. A gyülekezet néhány év múlva a szorgos munka után megszabadult a sok adósságtól. Milyen boldogan jártak azok az Isten házába imádkozni!

Mi úgy szeretünk kirándulásokat tenni. Jó volna ezeket a mi magyar kiscsajdáinkat közelebbről megismerni. Hogy meglátnánk a munkájukban az ő szorgalmukat tudás után vágyódásukat és hitüket is. Melléjük kell állni, biztatni és segíteni, akkor megszállardul lábuk alatt a föld. Mindennek meg van az ideje, a maga alkalma. A mi időnk arra való, hogy ismerjük meg egészen közelről egymást. Csak ott kell kutató munkát végezni, ahol már nincs lehetőség. A mi kiscsajdáink szép számban élnek hatóságainkban, közeledjünk hozzájuk, beszéljünk velük. Az egyszerű pap nagyon sietve akarta megismerni a tanyák lakóit és biciklín rohant ide is, oda is. Vége az lett, mert sehol sem ült le, pár szíves szóra, hogy mindenütt elhúzódtak előle. Ne így tegyünk hát, mert ők megmutatják, hogy élnek, mit dolgoznak, csak vegyék észre a mi szeretetünket. — Siposs Imre.

Kenyér, liszt- és zsirjegy Kassán

Kassa, június 10. Kassa város közgazdász bizottságának ülésén a polgármester beszámolt arról, hogy a visszaélések megakadályozása és a zavarok kiküszöbölése céljából elhatározta, hogy a kenyérré, nulláslisztre és a zsirra bevezetik a jegyrendszert. A napi kenyéradagot 25 dekában állapította meg.

10 darab borítva pengé 60 fillér
Novák Márta illatszertár Csapó u. 88

A pápa kihallgatáson fogadta Bartha honvédelmi minisztert

Róma, június 10. XII. Pius pápa kedden délelőtt kihallgatáson fogadta viléz Bartha Károly honvédelmi minisztert és feleségét. A Szentatya szívélyesen elbeszélgetett a honvédelmi miniszterrel és feleségével, Melegen érdeklődött Magyarország iránt és ismétellen felelevenítette magyarországi tartózkodásának emlékeit.

Bartha Károly honvédelmi miniszter ezután Maglione bíboros államtitkárnál tett látogatást. Délelőtt Parher Félix követségi titkár, ügyvivő a Szentatya magyar követségében villásgelgélin látta vendégül a honvédelmi minisztert és feleségét, valamint a kíséret tagjait.

Bartha honvédelmi miniszter kedden délután látogatást tett a Forum Mussolinin és bejárta a hatalmas te-

rep márványépületét és sportpályáit. A miniszter a késő délutáni órákban látogatást tett a római magyar akadémián. Végül a pápai kollégiumban tett látogatást.

Illetékes olasz politikai körökben kedden a következőket mondták Bartha Károly magyar honvédelmi miniszter római látogatásával kapcsolatban:

— Olaszország a legnagyobb szívéllyességgel üdvözi a magyar honvédelmi minisztert. Ez a látogatás normális megnyilvánulása az Olaszország és Magyarország közötti barátságoknak és minden térre kiterjedő együttműködésnek. Az a körülmény, hogy e látogatás normális természetű, semmit sem von le a látogatás fontosságából.

Darlan tengernagy rádióbeszéde

VICHY, június 10. Darlan tengernagy kedden este a rádióban beszédet mondott, amelyet valamennyi francia állomás közvetített. Darlan valamennyi franciához fordult azzal a felhívással, hogy támogassák a kormányt nehéz feladatában. A kormány feladatait a következőkben foglalta össze:

1. A francia nép helyzetének megjavítása.
2. a béke előkészítése.
3. Franciaország jövőjének előkészítése az új Európában.

A washingtoni képviselőház megszavazta a tízmilliárdos hadügyi költségvetést

WASHINGTON, június 10. A képviselőház hétfőn este 350 szavazattal egy ellenében jóváhagyta a tízmilliárd

dolláros jövő évi hadügyi költségvetést. A javaslat most a szenátus elé kerül végleges jóváhagyás céljából.

A kormány kötelessége, hogy a tiszteletes béke számára kedvező légkört teremtsen. Csak így biztosíthatja Franciaország jövőjét az új Európában. (MTI)

Páncélkocsik vonultak fel a sztrájkoló amerikai munkások ellen

Washington, június 10. Feltűzött szuronyú gyalogság, könnyű páncélkocsik segítségével hétfőn este hét kilométerre visszaszorította a North American Aviation Company gyártelepéről az ötezer sztrájkoló munkást és a velük rokonszenvező tömeget. Több helyen verekedésre került sor, tizenhat sztrájkoló letartóztattak.

Az Appalaches szénmedence négy-százézer munkása újra felvette a munkát. A Vast Alumínium Company of America munkásai, az alumíniumöntők szakszervezetének rendeletére sztrájkba léptek. Itt hétezer munkás béremelést követel. Sztrájkol San-Francisco tizenegy hajógyára is. A hajómunkások szak-

szervezetének elnökét Roosevelt tegnap magához kérte. A megbénult hajógyárakban 500 millió dolláros hajóépítés késlekedik.

A munkásság megfélemlítésére újabban a nélfen sztrájkolókat katonai szolgálatra rendelik.

Az amerikai képviselőház tegnap 172 szavazattal 33 ellenében jóváhagyta a törvényjavaslatot, amelynek értelmében az állami béregyeztető bizottság teljes hatalmat kap a hadüzemekben kitört sztrájkok megszüntetésére. Akik az egyeztető bizottság döntésének kihirdetésétől számított tíz napon belül nem állnak munkába, semmiféle állami kedvezményben többé nem részesülnek.

Churchill a krétai veszteségről és a Szíria elleni támadásról

Nem volt hajlandó válaszolni arra a kérdésre, vajjon Hess hozott-e magával javaslatokat

Amsterdam, június 10. (Német Tl.) Churchill miniszterelnök az alsóház keddi ülésén hosszabb nyilatkozatot tett.

Többek között kijelentette, a kormány azon fáradozik, hogy szakadatlanul hadianyagot szállítson Közép-Keletre és ott elsősorban erős légi haderőt építsen ki.

Részletes közléseket nem tehet — mondotta a miniszterelnök —, mert ezzel értékes útmutatásokkal szolgálna az ellenségnek.

A krétai harcok felett gyakorolt bírálatra térve Churchill hangsúlyozta, hogy Wavell tábornok és mások véleménye szerint Angliának jó győzelmi esélyei voltak, de végeredményben talán „a krétai ügy” mégsem jár olyan rossz következményekkel Angliára nézve.

Churchill ezzel kapcsolatosan beismerte, hogy a német ejtőernyős csapatok nem viseltek újjeländi egyenruhát, „félreértés” történt. Sajnálatosan mondotta a miniszterelnök, hogy az ausztráliai és újjeländi csapatoknak Kréta szigetén „olyan nehéz terhet kellett viselniük”. A krétaszigeti brit veszteségek tudomása szerint 15 ezer halott, sebesült és ellőtt, nem számítva a görögöket és krétaiakat.

A brit légi haderő visszavonulása Krétáról — Churchill állítása szerint — a középkeleti légi haderő parancsnokának elhatározására történt, miután Freyberg tábornok a krétai haderők főparancsnoka javasolta.

A miniszterelnök ezután rátért a szíriai betérésre, azt állítva, hogy Angliának nincsenek foglalása szándékai. Mint mondotta, a szíriai katonai helyzet „jó”. A Szíria elleni előnyomulás, mint a továbbiakban hangsúlyozta, céltalan lett volna Egyiptom védelmének előzetes biztosítása nélkül. A brit kormánypolitika bírálóival szemben felhozta, hogy egyetlen kormány sem viselhet hadat, ha vállán keresztül állandóan beleszólnak a dolgokba és attól kell tartania, hogy történelem háta.

A vita során kérdést tettek fel, vajjon Hess hozott-e magával javaslatokat?

Churchill nem volt hajlandó nyilatkozni ebben a kérdésben, csak annyit mondott, hogy a brit kormány tájékozott a Egyesült Államokat Hess Nagy-Britanniába történt repüléséről. (MTI)

Az alsóház Churchill beszéde után szavazás nélkül elnapolta ülését. Valószínűnek tartják, hogy a kor-

mányban különböző személyi változásra kerül sor és hogy esetleg kisebb háborús kabinetet alakítanak.

Dentz tábornok, a két méter magas óriás

A francia levantei hadseregnek, amely Szíriában az angolok ellen felvonult, Henry Dentz tábornok a főparancsnoka. Dentz tábornok neve a múlt év június 14-én tűnt fel először, amikor a német csapatok nyugati dícsőséges hadjáratuk során Párist elérték. Dentz tábornok Páris katonai kormányzója és a francia főváros katonai körzetének parancsnoka volt. A németek mindent elsöprő szajnai előnyomulása után azonnal átlátta a helyzetet s lemondott arról, hogy hiábavaló ellenállást fejtssen ki. Ezzel az uszítókkal és pozórókkal ellentétben éppen olyan biztos katonai ítélőképeségének, mint erős felelősségérzetnek adta tanújelét Páris Dentz tábornoknak köszönheti, hogy világvárosi szépségével, műkincseivel ma is áll és elkerülte Varsó és Rotterdam biztos sorsát.

A fegyverszüneti szerződés aláírása után Dentz először a külügyminisztérium vezető államtitkára lett, majd a marseillesi katonai körzet főparancsnokául nevezték ki. Amikor Chiappe egykori párisi rendőrprefektus az angolok leölték repülőgéppel, Pétaín Szíria és Libanon, a francia mandátumos területek főbiztosává nevezte ki Dentzet. Dentz, nehogy hasonló sors érje, mint elődjét, a sok veszedelmet rejtő repülőút helyett a fáradtságos, de biztosabb szárazföldi utat választotta Olaszországon és a délkeleten át.

Dentz elzászi származású, bár Rouenben született. Most hatvanéves. A világháborúban csapánál és a vezérkarnál teljesített szolgálatot. A fegyverszünet után Mainzba került, onnan Istanbulba és Bejrutba. Itt a druz felkelés elnyomásánál jutott szerephez. Ekkor érte el a tábornoki rangot. Hatalmas, imponáló jelenség. Majdnem két méter magas óriás. Tetőtől talpig katona, ami különösen az arab világban jelent sokat, mert az arabok, kurdok, druzok sbb. szemében az egyéni megjelenés rendkívül fontos.

Újabb részletek Szendrő pusztulásáról

Zombor, június 10. Szendrő várában múlt hét esütörtökön délután bekövetkezett szerencsétlenség részleteiről csak most lehet néhány adatot megtudni. A megmenekült magyarok mesélik, kiket autóbusszon hoztak el a magyar hatóságok.

Szendrő várában több tonna lőszer robbant fel, hogy milyen körülmények között, senki sem tudja...

A városkában aznap éppen hetiptácvolt. A vár közelében levő pályaudvaron nagy volt a tolongás, amikor a hallatlan arányú szerencsétlenség bekövetkezett.

Zsúfolt vonatok között — csak itt —, több mint hatszáz ember vesztette el az életét. Megsemmisült az egykori Jugoszlávia legnagyobb vagonyára is és a dunai kikötőben vesztő benzinnel megrakott uszályhajó felrobbant.

A halottak és sebesültek számát még mindig nem állapították meg, de legalább négyezer ember pusztult el a szörnyű erejű robbanás miatt.

— A közellátási miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében tilos az állat etetésére alkalmas tengeri szeszlőzésre felhasználni.

Hungária filmszínház.

MA is a páratlan izgalomokkal telt dzsungel-film:

Tarzan és fia

Tarzan: Johnny Weissmüller
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órákor
Híradó!

HA NYARALNI MEGY,
VAGY HOSSZABB IDŐT TÖLT TÁVOL OTTHONÁTÓL:
BIZTOSÍTSON BETÖRÉSES LOPÁSI KÁR ELLEN!

Révész püspök levele a Templomegyesületi vezetőségéhez

A fényeskerü kollégiumi ünnepélyt, mint közismert, a Templomegyesület vezetősége és tagjai készítették elő, olyan buzgósággal, melegsívű áldozatkészséggel, mely példaadást szolgált. A nemesszívű, áldozatos munkát D. dr. Révész Imre püspök az alábbi megleghangú levelet intézte Balogh Istvánné úrasszonyhoz, mint a Kálvinisták Templomegyesülete elnöknőjéhez — köszönte meg:

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszonyom! Kérem fogadja és a Templomegyesület vezetőségének és tagjainak is kegyeskedjék tolmácsolni a magam és a tisztántúll egyházkerület ben-sőséges háláját és elismerő köszönetét azért a fáradságot nem ismerő buzgó-ságért és áldozatkészségért, amellyel a tegnapi napot előkészíteni és megren-dezni kegyesek voltak. Ravasz püspök úr és a többi előkelő vendégek a legna-gyobb elragadtatással nyilatkoztak mind az ünnepély lefolyásáról, mind a rendezés elsőrendű voltáról. Én magam ehhez az elismeréshez, annál inkább csak csatlakozni tudok, mert jól ismer-em azt a rengeteg fáradozást, mely mögötte állott. Meg vagyok győződve, hogy ennek a napnak erkölcsi s anyagi sikere egyaránt kiemelkedő mozzanat lesz kollégiumi aklónk történetében s vonzó példaadással fog szolgálni többi nagy tisztántúll gyűléseztelnek számá-ra is. Köszönetem elismertlése mellett, Isten minden jutalmazó áldásának ki-vánásával maradok Nagyságos Assz-onyomnak régi tisztelője, Révész Im-re püspök.

Az ünnepély óriási erkölcsi sikere mellett kétezer pengő tiszta jövedelmet hozott a Kollégium javára.

Kitűnő eredménnyel érettségizett a Piarista gimnázium A. osztálya

Feltűnően szép eredménnyel végző-dött a piarista gimnázium A) osztálya-nak érettségi vizsgálata. A maturan-dusok általában magasszintű tudá-sról tettek bizonyosságot, úgyhogy az intézet e legszebb elismerést vívta ki eddig is. Az érettségir dr. Tihanyi Béla katolikus királyi főigazgató elnö-költ, a kormányt pedig dr. Osswald Aristid nagyváradi premontrai igaz-gató képviselte. Az érettségi vizsgán mindvégig jelen volt dr. Bátori József igazgató is, a tanárok közül pedig dr. Rassovszky Kálmán osztályfőnök, Meskó Lajos, dr. Pintér Mihály, Szűts Ferenc, dr. Wittmann Ádám és dr. Auer Kálmán működtek közre.

Az érettségi vizsga befejeztekor dr. Tihanyi Béla kat. kir. főigazgató szép bizsédet mondott. Elismerését nyilvá-nította a tanárok kitartó munkája, odaadása, ügybuzgalma és a vizsgá-kon tapasztalt kiváló eredményért. Majd kihirdette, hogy ki milyen mér-tékben felelt meg.

Kitűntetással érettek négyen: Aczél György, Lenché György, Patonay József, Siklós Pál.

Jelese érettek: Fényes János, Má-tai Imre, Pávnay Tamás.

Jól érettek tizenegyen: Béres An-tal, Cserei Ottó, Gavallér Béla, Ket-tesy Tibor, Kubinyi Sándor, Májér Endre, Nagy Zoltán, Szabó Lajos, Szabó Miklós, Weszelovszky László, Viszokay Valér.

Érettek lettek tizenötben: Balogh László, Bányai István, Csuka Lajos, Fleissmann György, Gelléri Géza, Lu-nacsék Zoltán, Mitrovics Sándor, Pré-nyi József, Schindler Károly, Szegedi Sándor, Székely István, Veress Béla, Veress László, Uhlaryik Ferenc.

Az érettségizettek nevében Lenché György köszönte meg a tanári kar sok fáradozását és jóindulatát, melyet ér-tük és velük szemben tanúsítottak és kérte, hogy akik közülük megfárad-nak az életben és visszatérnek a taná-rokhoz, az iskola védőszárnyai alá, azokat fogadják szeretettel. Igérte, hogy azt a szellemet, amelyet itt kap-tak, magukkal viszik az életbe.

A két elnöknek egy-egy rózsacsok-rot, a tanároknak pedig egy-egy szeg-fücsököt nyújtottak át.

Az érettségi után a tanárok és dia-kok átvonultak a templomba és hála-adó istentiszteleten vettek részt.

Katonakórus, páncélos- és gyors csapatok felvonulása, lovas-, tüzer- és repülőgyakorlatok a Honvéd-napon

Ünnepélyes keretek között ün-nepli a debreceni helyőrség a jú-nius 28-iki honvédnapot. Már jú-nius 27-én este 9 órakor fáklyás, zenés takaródó jelzi az ünnep: nap előestéjét. Lampionos felvo-nulás hullámzik végig a főuccán és a zenekarban kiűtősök, dobo-sok szolgáltatják a zenét. A Hon-véd-Nap reggelén zeis ébresztő. Káprázatos látványt nyújt dél-ben a Ferenc József úton a páncé-los és gyors csapatok felvonulása. Mindnyájunk büszkesége, hon-védségünk délután 16 órakor a nagyerdei stadionban nagyszabá-sú katonai bemutatót rendez, melyen eddig nem látott gyalogos, lovas, páncélos, tüzer és repülő gyakorlatok és mutatványok ke-

rülnek műsorra.

Egyik főérdeklődése lesz a Hon-véd-Nap műsorának, hogy azon mutatkozik be első ízben a helyőrség katonakórusa, melyet a haj-dúezred zenekara kísér. Az erdélyi, délvidéki és egyéb patgató magyar indulókat fogják előadni.

A Honvéd-Nap sportbemutatója iránt már is olyan hatalmas ará-nyú érdeklődés nyilvánul meg, hogy bizonyosra vehető: a Sta-diont zsúfolásig megtölti a közön-ség. A páratlan arányú érdeklő-désre tekintettel tanácsos a jegye-ket már elővételben megváltani a Milotay, vagy Méliusz papírke-reskedésekben, vagy a Buray sorsjegyáruháiban.

Napról-napra fokozódik az érdeklődés Czencz János képkiallítása iránt

Vasárnap nyitotta meg Czencz Já-nos festőművész gyűjteményes kép-kiallítását a Déri-múzeumban. Azóta napról napra nő a műértő, szépet sze-rező látogatók száma. Sokat gyönyör-ködnek a nézők Czencz népies tárgyú képeinél, aktjainál és portréjainál. Portréjai között valóságos iskolakép R. Gy.-né arcképe, sőtét tónusú finom árnyalataival s szinte azt várja a néző, hogy kilépjen a keretből s életre keljen. Igen jó Horthy Miklós kom-mánynőnk arcképe, melynek igen örülnénk, ha nem kerülne el Debre-

cenből s így városunk valamelyik ko-moly dísztermében foglalna helyet.

A torlódo világesemények nem hagynak elég helyet lapunkban, hogy Czencz képeit mind-mind egyenként méltassuk, de ha hagynának sem tud-nánk azt teljes mértékben megtenni. Látni kell Czencz képeit, vissza-visszatérni hozzá s pillantásainkkal szeretettel körülsimogatni.

A kiállítás 16-ig naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—7-ig nyitva. Belépődíj nincs.

Nagyarányu visszaéléseket leplezett le a rendőrség

A debreceni rendőrség bravu-ros nyomozás során nagyarányú visszaéléseket leplezett le, mely-nek szalai Debrecentől Budapest-ig húzódtak. Debreceni iparosok és fővárosi cégek tették meg a feljelentést a zsidótróvény kiját-szása, csalás, árdrágítás és láncó-lás címén Geszterédi-Goldstein Andor ügynök, József kir. herceg ucca 14. szám alatti lakos ellen és Szabó Gyula rendőrtanácos, a bűnügyi osztály vezetője elrende-lte az ügy gyors kivizsgálását.

Kovács Gyula detektív a nagy-arányú visszaélések debreceni von-atkozásainak megállapítása után Budapestre utazott, ahol egyhe-tes nyomozás során teljes fényt derített a bonyolult ügyre, mely-nek szövevényességére és nagy-arányú voltára jellemző, hogy az ügyességhez átküldött aktái en-ek a bűn-dzsungelnek több mint száz oldalra terjednek és a debre-ceni nyomozással együtt közel egyhónapos munkát vett igénybe a páratlan agyafurtsággal végre-

hajtott visszaélések felderítése.

A monstre bűnügy azzal vette kezdetét, hogy Geszterédi-Gold-stein Andor a múlt évben rávett egy debreceni asszonyt, hogy váltson ki hat iparengedélyt és ő ezért mint strohmannak havi 1000 pengő jövedelmet biztosít. Ezután felment Budapestre, ahol a nyers-anyagkiutalással kapcsolatban követte el manipulációit, kiutalt, de stornirozott megrendeléseket adott el és a pénzt elköltötte. Egy-izben 52.000 pengő értékű vásznat adott el, melynek kiadását közben az anyaggazdálkodási hivatal le-tiltotta. Majd hasonló módon ki-utaltatott 500 zsákot Büdszent-mihályon eladta, a jutalékot fel-vette és elköltötte.

Geszterédi-Goldstein Andort a rendőrség őrizetbe vette és átadta az ügyességnek, ahol vizsgálati fogságba helyezték. Pelfolyamo-dással élt, azonban a fogvatartási határozatot a vádtanács is hely-benhagyta.

A Kardos Albert-féle magyar irodalom-írói iskolaközi verseny eredménye

A dr. Kardos Albert alapította magyar irodalomtörténet iskolaközi verseny az 1940-41. iskolai év-ben a zsidó gimnáziumban tartat-tott meg május hó 23-án. A verse-nyen 13 debreceni középiskolai VIII. osztályt végzett tanuló je-lent meg, 5 a református leány-gimnáziumból, 4 a ref. gimná-ziumból és 4 a zsidó gimnázium-ból.

A kitűzött tételt — Erdélyi Iro-dalmi élete a megszállás 2 évtize-de alatt — mind a 13 jelölt kidol-goza.

A pályadíjat, 35 P.t. Tóth János ref. gimnáziumi tanuló nyerte.

Dicsérettel jutalmaztattak: Ju-hász Izabella, Révész Eva, Leveles Márta ref. leánygimnázium, Mandel György és Mező István zsidó gimnáziumi tanulók.

A verseny győztesei 13 év alatt: 1928—29-ben Gál Anna ref. leány-gimn. 1929—30-ban Tóth Kálmán ref. gimn. 1930—31-ben Stern

Magda zsidó leánygimn. 1931—32-ben Asztalos Dezső ref. gimn. 1932—33-ban Fehér Klára ref. leánygimn. 1933—34-ben Sinka Endre ref. gimn. 1934—35-ben Baesy Ferenc r. kat. reálgimn. 1935—36-ban Szép György ref. gimn. 1936—37-ben Varga Zsig-mond ref. gimn. 1937—38-ban Yu-low Viktor ref. gimn. 1938—39-ben Sarkadi Imre ref. gimn. 1939—40-ben Pálffy József r. kat. reálgimn. 1940—41-ben Tóth Já-nos ref. gimn.

A református gimnázium nő-vendékei 8-szor, a ref. leánygim-názium növendékei 2-szer, a r. kat. reálgimnázium növendékei 2-szer, a zsidó gimnázium növen-dékei 1-szer vitték el a pálmát.

A ref. Kollégium Igazgatósága.

METEOR MOZGO műsora:

Szerdán és csütörtökön:
Dankó Pista
JÁVOR PÁL, SIMOR ERZSI
Szombaton: BOLDOGSÁG UCCAJA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Regélő mult

Selyempaplan a prefektusénak.

Már kétszáz negyven évvel ezelőtt is híres volt Debrecen városa arról, hogy gavallores vendégszeretettel mutatta meg a felsőbbégek iránti érzelmét. Ez a kis történet abból az időből származik, amikor Lipót császár Debrecen sz. kir. várost, városi rangra emelte. — A császár sokszor kifejezte örömetéfelett, hogy nem csalódot Debrecen akkori vezetőinek hűségében. Debrecen akkoron a felvidéki legfelsőbb császári hatóságok jóindulatát is megakarta nyerni és minden alkalmat megraga-dott arra, hogy ezeket a főfunkcioná-riusokat megajándékozza. Bécs a fel-vidékre új prefektust nevezett ki, a Ne-mes Szepesi Kamarához. Az illető, aki első ízben foglalta el az új hivatalát Tavonát Ludovics Albert báró volt. Tav-onat 1700 június havában érkezett Kassára, ahol igen nagy szeretettel és vendégséggel fogadták. Mikor híre jött, hogy az új prefektus (főispán-féle) ut-nak indult, Debrecen nemcs tanácsa is küldötteket menesztett Kassára a fogadásra. Sárándi Dániel és Léval István uraim voltak a deputátusok, akik hogy az új prefektus uram kegyeit Debrecen számára megnyerjék, finom ajándé-kokkal hívták fel a figyelmét az alföldi szép városra.

A debreceni küldöttek, mint az akkori jegyzőkönyvek írják, városunk nevével megudvarolták a császár új főtisztviselő-jét és két horod püspöki borral ked-veskedtek neki. De nem felejtkezett meg a figyelmes városi magisztrátus a prefektusú asszonyról sem, akinek pe-dig egy gyönyörű szép selyempaplant ajándékozott Debrecen.

Érdekes itt megemlíteni, hogy a se-lyempaplan készítés Debrecenben nagy-ban virágzott abban az időben. A török elől idemenkült rác népek hozták dívt-ha a selyempaplant. Ezeket a ráccokat foszlányt-csinálóknak hívták, de a vá-rost igen szigorúan bánt velök, mert a városban éjszakára nem maradhattak igen sokáig, végül is a magisztrátus megengedte nekik, hogy a téli időben a város végén lakást vehettek s ott fol-yathatták a paplan-ipart. Ezek a ráccok készítették a prefektusénak adott se-lyempaplant, amellyel igen nagy sikere-ket aratott a városi magisztrátus. Ettől kezdve aztán egyre enyhült az ellen-szeny a ráccok ellen. (b. s.)

A Tisztántúli Madárvédelmi Egyesület Hajdúhözszörményben

A Debrecenben székelő Tisztántúli Madárvédelmi Egyesület működése nem csupán városunkra, hanem ügyszólván kiterjed az egész Tisztántúltra, sőt az egész országra is. Az egyesület ki ki-száll a vidékre, ahol lelkes tagjai van-nak s azok előkészítése mellett előad-ásokat rendez.

A bősörményi ref. gimnáziumban már régen működnek a lelkes termé-szet- és madárbarátok s ezeknek a közreműködésével már ott is működik az Ifjúági Madárvédelmi Egyesület.

Egy igen jólsikerült társas tanul-mány kirándulást szervezett most ez a lelkes egyesület, Csíha Antal tanár és Sóvágó Mihály vezetése alatt a szép bősörményi erdőbe, amelyen résztvett dr. Nagy Jenő az egyesület elnöke is. Lelekes ifjú sereg hallgatta a növény-és madárvilág ismertetését, nemkevésbé érdeklődtek a bősörményi természet-barátok, akik ép úgy vannak, mint a debreceniek a Nagyerdővel, hogy nem igen ismerik saját legnagyobb termé-szeti kincsüket, az erdőjüket. Szakértő magyarázata mellett bámulva látták, hogy mennyi éneklő madár él az erdőbe és mennyi érdekes szép növény van ott is, ahol a laikus mit sem lát meg. — Az egyesület ilymódon igyekszik megismer-tetni és megszerettetni az Alföld legna-gyobb természeti kincseit, az erdőket és annak gazdag állat- és növényvilágát. Az egyesület vezetősége szívesen rendel-kezőre áll tehát a vidékek is, ahol komoly érdeklődők szeretnék megérteni a természet nyelvét egy-egy erdei, vagy mezeli kirándulás alkalmával.

TEMETKEZÉSI KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRITÉSÉRŐL BIZTOSÍTÁS UTJÁN GONDOSKODHAT!

A képviselőház munkarendje

A közellátási javaslat, a gazdasági törvény és a kivételes hatalom meghosszabbítása.

Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnökeinek elnöklésével kedden délután a képviselőházban pártközi értekezlet volt, amelyen a pártok vezetői úgyszólván hiánytalanul megjelentek.

A képviselőház elnöke a legutóbbi pártközi értekezleten tett ígéretéhez képest tájékoztatta a pártok vezetőit arról, hogy a szerdán összeülő képviselőház első sorban az úgynevezett közellátási törvényjavaslat tárgyalását folytatja, amelynek általános vitája tudvalevően gróf Teleki Pál miniszterelnök tragikus halála folytán megszakadt. Ennek a törvényjavaslatnak a tárgyalását követi a gazdasági és hitelélet

rendjéről szóló törvény hatályának meghosszabbításáról szóló javaslat, majd a Ház vitanélküli szavazással a honvédelmi törvény alapján a kormány adandó kivételes hatalom meghosszabbításáról. A Ház elnöke közölte még a pártok vezetőivel, hogy a kormány a nyári szünet előtt valószínűleg még egyéb javaslatokat is fog a Ház elé terjeszteni.

A képviselőház szerdai ülése csak formális ülés lesz, melyen a Ház a fentieknek megfelelően a pénteki ülés napirendjéről fog dönteni.

Miért kell lebontani a Margit fürdőt

Mult heti számunkban hírt adtunk arról, hogy a Margit-fürdő épületét lebontják. A Városi Takarékos és Hitelintézet, melynek tulajdonát képezi a fürdő épülete, a felépítményt és a gépi berendezést eladta Hrabéczy Sándor gőzműoszlótulajdonosnak, ki erősen foglalkoztatott üzemében jól felhasználhatja a fürdő gépi berendezéseit, az épületet persze lebontatja, az anyagot értékesíti. A szerződést már aláírták.

Többféle szempontból fejtegettek a dolgot a város lakossága körében. Lapunk hasábjain is több hozzászólás jelent meg. Most alkalmunk volt megismerni azokat az indokokat, melyek a Városi Takarékos és Hitelintézetet arra bírta, hogy a fürdőépületet értékesítse és lebontassa. Legnyomósabb szempont volt, mint halljuk, az, hogy a fürdő, mely már tíz év óta zárva van, igen rossz állapotban van, a berendezés elavult és felújítása horribilis összegekbe kerülne. Amellett nem lenne rentábilis a fürdőüzem fenntartása, mert a fürdő befogadóképessége mindössze 60-80 személy.

Felvetődött a gondolat már régebben, hogy a hőforrás vizét kelene bevezetni, de ez is hatalmas összeget, körülbelül háromszázötvenezer pengő költséget jelent, eltekintve attól, hogy a mai anyaghiány miatt úgysem valószínűsíthető meg.

Ilyen körülmények között a városi bank igazgatósága helyesebbnek vélte a felépítmény és gépi berendezés eladását. A hatalmas telek természetesen továbbra is az intézet tulajdonában marad és megfelelő uccanyitással, rendezéssel új építkezések számára nyerne igy telket. Gondolnak arra, hogy a hely igen alkalmas lesz egy nagyon fontos középület elhelyezésére.

Mint értesülünk, a Városi Takarékos kitűzött célja az, hogy egyes ingatlanait értékesítve, megfelelő építkezési tőkéhez jusson, melynek segítségével a maga részéről hozzájárulhasson az építkezési tevékenység felkeltésére. Az intézet a Dégenfeld tér rendezése után ott építkezne és a Nyomatató uccán emelendő bérház építésére gondol.

A ref. gimnázium tornánépelye

D. dr. Kállay Kálmán: Minden magyarnak az a kötelessége, hogy mind szellemi, mind testi erejével készen álljon.

A református Kollégium gimnáziuma tegnap tartotta meg nagyközönség jelenlétében évszázados tornánépelyét, melyen ott volt Bogányi Károly tábornok, a hadtestparancsnok képviselője, D. dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgató, az egyetem jövő évi rektora, dr. Tankó Béla egyetemi tanár, dr. Kun Sándor igazgató és sok előkelőség.

Katonás fegyverzettséggel vonult fel a hatalmas csapat zászló alatt, majd a Himnusz elhangzása után tökéletes pontossággal végrehajtott zenés szabadgyakorlatokban gyönyörködött a közönség. Egész sereg tornamutatókat produkáltak a fiúk, súlydobásban, magasugrásban, rúdugrásban, játékos váltófutásban, kosárlabdamerkőzésben, társasgyakorlatokban, tömegtornában vizsgáztak, míg Hajdú Gyula nemzetközi válogatott, Balla Tibor többszörös országos bajnok, Kirsch Ervin, Dohár István és Máthé Imre szívvel-lelkel megmozgató remek gyakorlatokat mutatnak be nyugton, korláton, lovon és végül műszabadgyakorlatokkal ragadtatják viharos tapsra a nézőket.

A pompásan sikerült tornánépelyt Kállay Kálmán nagyszerű beszéddel zárta be.

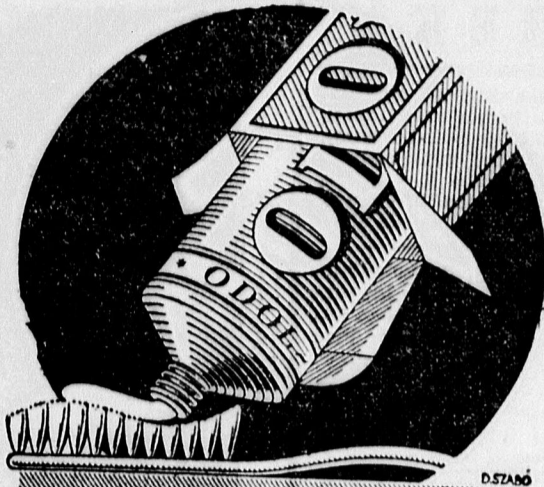
— Jól esik látnunk, mondotta, hogy az a szellem, ami vitéz honvédsapatainkat ősi birtokunk visszaszerzésében vezette, annak a szellemnek a csirája meg van, a mi református Kollégiumunk gimnáziumában is. Amit ti, kedves fiúk itt elöttünk mutattatok, egytől-egyig mind arra szolgál, hogy előkészítsen benneteket arra feladatra, amely minden magyar ember legszentebb kötelessége. Amit ebben az évben a testnevelés terén végeztetek, előkészítés, egyben tisztességszerzés és becsület gimnáziumunk számára. Minden gyakorlatotok azt jelenti, hogy ez az ifjúság tudja kötelességét és látja előre azt a célt, amire fel kell készülnie, ha azt akarjuk, hogy Magyarország megint az legyen, aminek Isten megteremtette ezer esztendővel ezelőtt. Látjuk, hogy a ti becsület, céltudatos munkátok nyomán olyan csapat készül itt, amely Isten segítségével el tudja végezni a feladatát. Nemcsak az izom-erőnek, ügyességnek hanem a bátor-

ságnak és jellemnevelésnek nyomait is látjuk. Az a céltudatos munka, melyet két testnevelő tanárotok, vitéz Váry Sándor és Czuma Ferenc (viharos éljenzés), tanár urak ebben az esztendőben végeztetek, teljes mértékben megérdemli, hogy az egyházi főhatóság ennek az iskolának és fenntartó testületének a legteljesebb tisztelettel és hálaival említse meg itt nevüket. Mert hűség, odaadás és önfeláldozás látszik minden munkájuk nyomán, nemcsak az egyes gyakorlatok, amelyek művészet számabá mentek, hanem a tömeggyakorlat is azt mutatja, hogy sok munka van mögötte, elgondolás, tervszerűség és hűség. Mint a Kollégium igazgatója köszönöm meg a két testnevelési tanár úrnak hű és becsületos munkájukat. Nektek pedig kedves fiúk kívánom, hogy amit tanultatok, tartásotok készen s ha lehet fokozzatok a készséget, mert minden magyar embernek az a legfőbb kötelessége, hogy mind szellemi, mind testi erejével készen álljon azokra a próbákra, amelyekre az Isten bennünket elhívott. Köszönöm Kun Sándor igazgató úrnak is, hogy az iskola tervszerű vezetésével a testnevelésnek tág helyet adott, megfelelően irányította és így a nemzetnevelés szempontjából rendkívül fontos munkát segített elő.

Végül kiemelten külön meleg és hálás köszönetét fejezte ki Bogányi Károly tábornok iránt, aki a hadtestparancsnok képviselőjében a tornánépelyen megjelent és végig kitartott, az eső ellenére is.

Befejezésül felolvasta azoknak az ifjaknak a nevét, akik az elért eredményeik és szorgalmuk jutalmulá érdemdíjazásban részesültek. Közülük: Hajdú Gyula, Balla Tibor, Kirsch Ervin és Máthé Lajos a bajnoki szalagon nyerték az érmet.

A többi kitüntetett névsora a következő: Kállay Ferenc, Kertész Zoltán, Molnár József, Beregszászi Kálmán, Boross Tibor, Zsigó Károly, Vitárius B., Szombathelyi László, Szabó Endre, Csobán György, Szabó Imre, Nagy Tibor, Bérczi József, Szabó Vince, Böőr István, Vágó Árpád, Olasz Vilmos, Harsányi Gusztáv, Nagy Árpád, Komlóssy László, Szabó Miklós, Pongor Gy., Balogh Vince, Pethő Lajos, Tóth Ferenc, Szakaly Miklós, Biki Andor, Kiss Antal, Tomcsányi Gábor, Uray György, Török Csaba, Saary Zoltán, Cseh Ferenc.

Szép egészséges fogai lesznek, ha napi fogápolásához ODOL FOGPÉP-et használ.

ODOL

1/1 tubus ára P 1.15, 1/2 tubus ára P —.74

A tűzifa új ára

Budapest, június 10. Az árellenőrzés országos kormánybiztosa a tűzifa árát újból szabályozta. A munkadíjak és fuvarozási költségek emelkedése következtében szükség mutatkozott a tűzifa árának felemelésére. I. o. bükkszász tűzifa ára, ab vagon Budapest 385.— P

I. o. bükkszászból fűrészt és aprított tűzifa ára fuvarátételben, vevőhöz, házhoz szállítva 5.70 pengő, míg ugyanez pinces kereskedőtől vásárolva, zsákolva és házhoz szállítva 2 mázsan alult tételben 7 pengő száz kilónként.

Leszedték a háztetőt, behatoltak az üzletbe, de csak két pengőt találtak

Pórlujárt betörők kísérleteztek az elmúlt éjszaka Nyul Miksa bertyóújfalui vaskereskedő üzletében. A tettesek a háztetőről a padlásra, itt hatalmas területen felbontották a mennyezetet és a tártongó részen át leereszkedtek az üzletbe. A hatalmas, csaknem egész éjszaka tartó munkát azonban gyenge eredmény koronázta, mert az üzlettulajdonos zárás

után elvitte a bevételt és a tettesek mindössze két pengő értékű kétfiléres aprópénzt találtak. Bosszúságukban sem vesztették el azonban humorérzéküket és néhány kétfilérest otthagytva, egy cédulán a következő üzenetet hagyták hátra: »A simaperemű kétfiléreket itt hagytuk.« A csendőrség nyomozza a peches, de humorizáló betörőket.

Urnapija

Budapest, június 10. Az Actio Catholica országos elnöksége, június hó 12-én Urnapján Budapesten, a múlt hagyományához híven országos egyházi ünnepet rendez, amelyen a kormány és a hivatalos hatóságok is résztvesznek. — Reggel kilenc órakor a Nagybaldogasszonyról elnevezett budavári koronázó főtemplomban Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás ünnepélyes szentmisét mond. Debrecenben is hagyományos fényes ünnepik meg az Urnapját.

Új fegyverkezési népbiztosi neveztek ki

MOSZKVA, június 10. A Szovjet Unió főtanácsának elnöksége rendezte a Moszkvában a Szovjet Unió fegyverkezési népbiztosává nevezte ki. A Szovjet Unió főtanácsának elnöksége Vannikovot kötelességmulasztás miatt felmentette fegyverkezési népbiztosi tisztségétől. (MTI.)

A tőzsde-elnök figyelmeztetése a közönséghez

Budapest, június 10. A budapesti áru- és értéktőzsde most tartotta meg ezévi közgyűlését. Smith Richard elnök, felsőházi tag megnyitó beszédében a közgyűlés lelkes ünneplésétől kísérvé megemlékezett Kelet-Magyarországra, Erdélyre és Délvidék egy részének az anyaországhoz való visszatéréséről. A mélyszégyen hála és hódolat szavaival adózott a Kormányzó Úr főméltósága magas személyének. Ezután vázolta a tőzsde piacainak múlt évi történetét és ezzel kapcsolatosan a következőket mondotta:

Megalakul a MONE debreceni fiókegyesülete

Orsós professzor harminc budapesti orvossal Debrecenbe érkezik. A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete hosszas előkészítő tárgyalások után Debrecenben fiókegyesületet létesít. Ez a debreceni fiókegyesület holnap, csütörtökön délelőtt a szülészeti klinika tantermében tartja meg alakuló közgyűlését.

A közgyűlésre Debrecenbe érkezik a MONE országos elnöke, dr. Orsós Ferenc budapesti egyetemi tanár, kísérőben mintegy harminc főnyi orvosvezető jön még le. A budapesti vendégek részvétele nagyarányúvá alvatja a fiókegyesület alakuló közgyűlését, amelyen dr. Orsós Ferenc fog elnöki megnyitót mondani.

A közgyűlés után az Arany Birkában, vagy jó idő esetén a Nagyerdei Vigadóban a közgyűlés tagjai a budapesti vendégek tiszteletére rendezendő disztribúción vesznek részt.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata, június 7. reggel 8-tól, június 14. reggel 8-ig: „Mégváltó”, Plac uca 18., telefon: 14-69. — „Muraközy” Plac uca 72., telefon: 37-33. — „Bocskay” Cegléd uca 22. telefon: 29-14. — „Csokonay” Mester uca 43., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapó-kert, Jánossy uca 44.

Ejfélikor

Elfáradtam. Mi tagadás benne! — bolond volna, ki tagadást tenne! —

Ejfelre jár, agyam, eszem fáradt, lábaim is lesik már az ágyat,

én magam, — ha úgy tetszik a lelkem — amelyet most nagyon is meglettem,

nem szívesen alszom el. Másnapra keresgélem, lelkem mely darabja

olyan, amit úgy hagyok útfélen, hogy a napot mégis csak átélem!

Azután, hogy mi történik később...? Minden hónap hord egy finom vésőt,

ezzel vési ki a tegnapi rönkjét, hogy az idő tovább göngyölödjék...

Nagy kérdést nem adok fel magamnak, ilyen gondok jobb ha békén hagynak,

lesz valahogy, de akárhogy lenne, az biztos, hogy Isten ott lesz bennem.

REGÖS.

— Révész püspök generális vizitációt tart. Ma utazik el dr Révész Imre püspök a beregi egyházmegyébe, hogy 22 egyházközségben folytassa a korábban abba hagyott generális vizitációt, mely június 22-ig tart. Részt vesznek ebben Uray Sándor egyházkerületi főjegyző és dr Ferenczy Károly egyházkerületi missziós lelkész. A püspök július hónapban sem tart fogadóórakat.

— Varga József iparügyi miniszter megnyitotta a budapesti olasz kisipari kiállítást. Ennek testvérüzemként Romában közölesen felállították a magyar háziipari kiállítást.

— A délvideki reformátusságnak az anyaországi egyházba való bekapcsolódására vonatkozó tárgyalásokat folytatott Ravasz püspök Ágoston Sándorral, a délvideki református egyházak püspökével. Megállapodtak, hogy mielőtt az államjogi helyzet tisztázódik, a zsinat törvényhozásilag visszaállítja lehetőleg az 1918 október 31-ike előtti állapotokat. Ennek előkészítésére a Konvent bizottságot küld ki.

— A vidéken július 6-án lép életbe a jobboldali közlekedés. A belügyminiszter leiratot intézett a törvényhatóságok első tisztviselőihez, melyben közölte, hogy Budapest közvetlen környékének kivételével július 6-án lép életbe a jobboldali közlekedés. A belügyminiszter elrendelte, hogy a törvényhatóságok gondoskodjanak a közönség kioktatásáról és erről 15 napon belül tegyenek jelentést.

— A Közmunkatanács 400 modern kislakást épített Óbudán, ahol a főváros is még az idén 144 kislakást épített, a közeljövőben pedig további 56 kislakást fog építtetni.

— Mandlin és Mozsárné, a holttestdaraboló gyilkosok letartóztatásának ügye a vádtanács elé került felfolyamodás folytán, melyet előzetes letartóztatásuk ellen jelenettek be. A vádtanács jóváhagyta az előzetes letartóztatást. — Az ausztráliai nőknek megtiltották a külföldre utazást, hogy elegendő nő álljon az országban rendelkezésre a hadiipar és a betelepítés céljaira.

Volt Dóczy polgáristák öt éves találkozójáról.

— Négy hónapon belül kétszer arattak Argentína Neoochea nevű vidékén, amely a világ legtermékenyebb területei közé tartozik. Az első januári termés után most a rendkívüli hóhullám megérlelte a termés betakarítását, amely azonnal elvetett búzát, úgyhogy ismét arathattak.

— Megállóhelyet kapott a Tégláskert. A polgármester a következő hirdetőt közzétette: Ertesítem a város közönségét, hogy a debrecen-biharpüspöki-nagyváradí vonalon Debrecen és Sáránd állomások között Debrecen-Tégláskert elnevezéssel a MÁV igazgatósága f. évi június hó 10-től kezdődőleg új megállóhelyet létesített és azt személyes fel- és leszállására, valamint utipodgyászok, kutyák, expressz és szállító vevényes árak fel- és leadására megnyitja. Polgármester.

— Szepessy György képkiallítása. Egyre növekedő siker kíséri Szepessy Györgynek, ennek a nagyszerű magyar festőnek kiállítását az Ujságíró Klubban. Minden képe tele őseréjű, eredeti tehetséggel, a magyar tájak nagyszerű hangulatával. A kiállítás délután 3-7 óra között van nyitva.

— Egy kilakoltatott család kérelme. Egy nap és egy hete eltelt, hogy hat apró gyermekemmel az ég alatt lakom. Szíveskedjék azon kérésemet a háztulajdonosokkal tudatni, hogy ha volna egy bármilyen egyszerű lakás részemre, úgy azt tudassák t. Szerkesztő úrral. Ezzel hat apró gyermekem egészségét mentenék meg. Magyar frontarcos családapa vagyok. Vlatkovszky Gyula. Homok u. 66.

— Pajtatolvajok garizdálkodnak. Lakatos András hajdúböszörményi gazdának a hajdúházi határban levő szőlőjében a pajta tetejét ismeretlen tettes kibontotta és egy kilogramm rézgálicot, egy doboz permetezéshez használatos arzént, két metszőollót és más szerszámokat lopott. — Ugyancsak pajtatolvaj átkulcsal behatolt gróf Degenfeld Pál tégliási „Angolkert” nevű szőlőjében a présházba és onnan nagymennyiségű rafinált, 4 kilónyi rézgálicot, metszőollót és más szerszámokat, ponyvát, fejszét lopott. A csendőrség nyomozást indított a vakmerő pajtatolvaj kézrekerítésére.

— Letartóztatták Ivar Ballangrudot, a híres norvég gyorskorcsolyázót, többszörös Európabajnokot. A letartóztatás oka politikai természetű.

— Szűrt sebbel lábán beszállították a kórházba Jenő Dénes eszékői gazda 3 és fél éves gyermekét. A kisgyermek szekerén ment nagyapjával és egy dőcenénél lába beleszaladt a szekéren levő vasvillába. Sérülése nem súlyos.

— A Szent Erzsébet Egyesület ma, szerdán délután hatórai kezdettel a Katolikus Otthonban (Kandia u. 17.) ismerkedési összejövetelt rendez az új elnök, Tichy Antalné tiszteletére. Felkérjük összes tagjainkat, hogy azon családtagjaikkal és vendégeikkel minél többen vegyenek részt. Elnökség.

— Villamos és autó karambolja a Ferenc József úton. A Ferenc József úton tegnap délután összeütközött a Nagyerdő felől az állomás irányába haladó villamoskocsi és egy AI 238 jelzésű autó. Az autó váratlanul ki akart fordulni az úttestre és a villamosvezető hasztalan fékezett, az összeütközés elkerülhetetlen volt. Szerencsére az autónak csak a sárhányója rongálódott meg, a gépkocsivezető idejében kiugrott belőle. A villamos az autót az úttestre kitolta. A sofőr elhajtott a karambol után, mely szerencsésen sérülés nélkül végződött.

— Új iparok. Nagy Sándor helyi szekéruvarozás. Hodák János lüzifának géppel való felvágása. Takács András Burgonya, zöldség stb. kereskedő. Özv. Rápollhy Jánosné papír, kömpv stb. kereskedés. Buglyó István posztó és béléstartó kereskedés. Bíró Gyula baromfi, tojás stb. kereskedés. Kolozs András tűzifa, szén stb. kereskedés. Novák György toll, bőrkereskedés. Özv. Bródy Henrikné dohányszási mellékeik-kereskedés. Medveszky Márton méz, cemenkereskedés. Lipták József katonai felszerelési cikk kereskedés. Fazekas Sándor hordár. Boiváry Tibor tűzifa és szénkereskedés. Nagy Lajos központi fűtőberendezések javítása. Balogh Imre fűtő, kötőtű kereskedés. Ifj. Nagy József szőrmeáru kereskedés. Wittmann Anna női fodrász. Orsz. Mihályné tűzifa és szénkereskedés. Páll István helyi szekéruvarozás.

— Megszűnt iparok. Nagy Elek férfiszagó, Szemes Jenő szerszámokkal, új és használt kerékpárkereskedés. Szemes Jerő festékárú, háztartási cikkek kereskedése. Özv. Kupinszky Pálné kocsma. Lukács István hordár.

— Ellopják a strandon 45 pengő értékű püderszelencéjét Csaló Magdolna banktisztviselőnek. Rothermere uca 22. szám alatti lakosnak. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Meglopta szállásadóját. Balogh Kálmán Varga uca 33. szám alatti lakos pár napra szállást adott egy nagyletű asszonnyal ismerősének. A vendég azzal hálálta meg a szíveséget, hogy ellopott Baloghétól egy értékes aranygyűrűt és 40 pengő készpénzt. A rendőrség az állomáson elfogta és őrizetbe vette a tolvaj asszonyt, aki-nél megtalálták a 40 pengőt és az aranygyűrűt.

Nyári diák-bérletjegy!

Legutóbbi vezető cikkünkben rámutattunk arra, hogy milyen fontos egészségügyi jelentősége van annak, hogy a Nagyerdőt közelebb hozzuk a város lakosságához. És most szövetségünk, hogy éppen a nagyerdei friss levegő, pormentes levegő senkinek jobban nem lehet fontos, mint a serdülő ifjúságnak. Ma vajon hány család teheti meg, hogy nyaralni menjen. Azok, mondjuk meg mindjárt, elsősorban éppen azok, akik az egész esztendőzt zárt helyiségben töltik, legkevésbé gondolhatnak arra, hogy erdei, hegyi levegőre menjenek egy hétre időlni. De minél is amikor itt van a Nagyerdő, melynek tiszta levegője vetekszik a hegyi vidékek levegőjével. Vigyük tehát ide minél gyakrabban, sőt a nyári szünet minden napján többször is ifjainkat, leányainkat és fiatalokat. Mindenekelőtt biztosítani kell az iskolai tanulóknak azt, hogy a nyári szünetben is érvényes legyen a diák-bérletjegy. Ez a jegy igen nagy számban már meg is oldja a kérdést, mert nagyon sokan kívánják, sőt többen ki fogják éppen ezért váltani, hogy közelebb legyenek a Nagyerdő árnyas világához. A HÉV mindig megértő, minden nemzeti ügyek istápolója volt, most sem lesz szűkkel, — amikor egészségről, nemzeti érték gyarapításáról van szó. Aztán újra, meg újra azt mondhatjuk, hogy a havi bérletjegyek, akár milyen kedvezményesek is, mégis csak jövedelmet jelentenek a HÉV-nek is.

Hogy mit jelent ez az egyszerű kérdés helyes megoldása közegészségügyi szempontból, azt nem kell fejtegetni. — Ezer, meg ezer debreceni diák nyaralása, egészségének óvása, testének erősödése, szellemének frissítése főzódik ahhoz, hogy ez a kérdés a legjobb szándékkal és legjobb belátással oldás- sék meg. Reggeltől estig járjon, keljen ifjúságunk annak a Nagyerdőnek árnyas fái alatt, virágos parkjaiban, — mely erők, egészségünk záloga...

— Romlott étel okozta mérgezések leküzdésénél a gyorsan és biztosan ható természetes Ferenc József keserűvíz azonnali igénybevétele — egy, vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

— Vízőnzörszerű eső zuhog Japánban már néhány nap óta, amely különösen Hokkaido szigetén súlyos károkat okozott. A temérdek víz hatására házak omlottak össze.

— Szombathely törvényhatósági város akar lenni. Szombathely régen küzd már a törvényhatósági jogért. A város képviselőtestülete közgyűlésén lelkesedéssel fogadott el indítványt, hogy a város törvényhatósági jogú várossá emelése érdekében feliratban fordulnak a kormányhoz.

Kerékpárgumi gumicsizma javítása
Rétinél, Plac u. 42.

A bajnoki sakkverseny

Nyolcadik fordulóját favorithullás jellemezte. Fejér György, aki a Kónya ellen függőben maradt játszmát megnyerte, Réti megnyitását játszmában elvérzett Petri Elek. Vezérgyalogjátékban Radvánszky megverte Tóth Ernőt, aki bástyáját ütésben hagyta. Spanyol játszmában Tóth András nyert Horai ellen, Tóth József pedig Sárosi ellen. A sötét színekkel játszó Neumann biztosan nyert Sósokúti ellen. Békés döntetlennel végződött a rangadónak számító Kónya-Brilla játszma. A francia védelem egyik sima változatában gromba hiba miatt veszített Csócsits, Nagy Endre ellen.

A verseny állása a nyolcadik forduló után: 1. Kónya 6 és fél pont. 2. Petri 6. 3-4. Brilla és Fejér, egyformán 5 és fél pont. 5. Tóth E. 5 pont. 6. 7. 8. Csócsits, Neumann és Tóth József 4 és fél pont. 9-10. Horai és Radvánszky 3 és fél pont. 11. Nagy E. 2 és fél pont. 12. Sárosi 1 és fél pont. 13. Tóth A. 1 p. végül 14. Sósokúti fél ponttal.

A mai kilencedik forduló párosítása: Csócsits-Fejér, Brilla-Nagy E., Sárosi-Sósokúti, Neumann-Kónya, Tóth E.-Tóth J. Horai-Radvánszky és Petri-Tóth A. A tizedik forduló csúförtökön délelőtt 9 órai kezdettel kerül lebonyolításra.

A vendéglős tanonciskola záróvizsgálója

A vendéglős szakosztály tanonciskolájának záróvizsgálója a megszokott magas színvonalú felkészültséggel, kiváló elméleti és gyakorlati tudást visszatűkőzően zajlott le az iskola helyiségében.

Csócsits Lajos, a vendéglős szakosztály elnöke nyitotta meg a vizsgát, időközben a megjelenteket. A tantestület részéről jelen voltak Zsigó Károly igazgató, Papp Imre ref. vallásoktató-előadó, P. Balogh Sándor, Székely Béla irradók és a szakelődök. Jelen voltak még Németh Nándorné, Galambos Jenőné, Fülöp Ferencné úrnők, Siposs Imre és Kántor József lelképásztorok, Galamb Ferenc ipartestületi elnök, Szendrey Sándor ipartestületi elnök, Galambos Jenő, a Dreher sörgyár igazgatója, Pál Sándor, Géder András és a vendéglőszakosztály számos tagja, Tenkei László és neje.

A vizsgán jelen voltak a szakelődök részéről: Nagy Mihály, az Angol Királynő főpincére és Szűcs István az Arany Bika könyhalyfőnöke.

Csócsits Lajos elnöki megnyitása után kezdetét vette a vizsga. Pompás, precíz feleletek peregtek, biznyságúak annak, hogy a jövő vendéglős-nemzedék komolyan, lelkiismeretesen fogja fel hivatását és kellő felkészültséggel indul neki pályáján a jövőnek. De a feleletek ugyanilyen mértékben dicsérik a kiváló oktatókat, a vendéglőszakosztály tanonciskolájának nagyszerű pedagógusait.

Az Iparkamara díszoklevelét kapta: Kovács László IV. o., az Ipartestület díszoklevelét: Nyiri Tibor IV. o. és Kovács László III. o., a vendéglőszakosztály jutalmait egy-egy pompás karórát: Thurzó Dezső II. o., a Dreher Sörgyár jutalmát nyerték: Domokos Imre III. o., Kuruc Mihály II. o., Tamás József II. o. és Török Béla I. o. tanulók, a vendéglős szakiskola jutalmát pedig Kovács Imre I. o. tanuló nyerte el.

A mindentekintben kitűnően sikerült vizsga Csócsits Lajos elnök, Szendrey Sándor ipartestületi elnök, Galambos Jenő sörgyár igazgató és Siposs Imre ref. lelképásztor buzdító szavaival ért véget.

A vizsga után a tanonciskola kebelében 1932-ben szervezett, '999. számú Németh András cserkészcsapat"-nak az újoncai tették le ünnepélyes keretek között a fogadalmat. Ima után Kövesdy Jenő cserkész kérte ki a fogadalmat kivételét, melyet Zsigó Károly igazgató, a csapat parancsnoka nagyszabású és a cserkészmozgalom, továbbá ennek a csapatnak történetét vázoló beszéde után vett ki.

Az ünnepélyes eskütétel után, mely imával és Hiszekeggyel ért véget a megjelent tantestület és a vendégek kellemes hangulatban maradtak együtt az esti órákig.

A vizsgát tett tanoncoknak, — akik valamennyien a cserkészcsapat tagjai — névsora a következő: I. o.: Benkő Béla, Kaczur Miklós, Kovács Imre, Kövesdy Jenő, Pápa Zoltán, Horváth Vince, Szabó Sándor, Szakács Adorján, Török Béla. — II. o.: Hegymegi István, Horváth János, Kuruc Mihály, Nagy Sándor, Tamás József, Turzó Dezső. III. osztály: Domokos Imre, Grünwald Béla, Jandrók Endre, Kovács László, Tallódi László. — IV. o.: Kovács László, Lehoczky Pál, Nyiri Tibor.

A Turista Egyesület közgyűlése

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya a Gambrius különtermében tartotta évi rendes közgyűlését.

A közgyűlést Horvay Róbert ügyvezető-elnök nyitotta meg, megkapó szavakban emlékezve meg a Délvidék visszatéréséről. Vázolta az egyesület értékes munkáját a nehéz viszonyok közepette is, majd felolvasta a központ üdvözlő levelét. Kőkényessy Katalin felolvasta titkári jelentését, melynek a képeiből kibontakozott az a lelkes, eredménydús munka, amit az egyesület debreceni osztályában végeznek. Beszámolt a múlt évi jubileumi vándorüléséről, kilenc évfolyamán tartott más ülésről, az ebesdi szegények karácsonyi felruházásáról. Szeremley Ila pénztárosi jelentését egyhangúlag elfogadta a közgyűlés, majd sor került a részleges tisztújításra. Alelnökké a lemondott dr. Nagy János helyére dr. Farkas Pál lelképásztort választották meg, aki szép beszédben köszönte meg az egyhangú bizalmat. Nagy József és Kubinyi Béla lemondott titkároknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott érdemes munkásságukért a közgyűlés és titkárrá Kőkényessy Kátót választották. A jegyzői teendőket a titkár és pénztáros felváltva látja el. Számvizsgáló bizottság tagjává a Budapestre költözött Kubinyi Béla helyére Nagy Józsefet, választmányi új tagokul Krisch Károlyt és Sztanó Lajost választották. Dr. Horvay Róbert ügyvezető elnök zárószavaival ért véget a közgyűlés.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszter nemes dr. Juhász Attila pénzügyi segéd titkárt, a déli pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

— Beiratkozás a Baltázár uccai ref. központi fiúiskolába június 12. és 13. napjain, csütörtökön és pénteken délelőtt 9-12 órakor lesz az intézet tornatermében.

— Kétszáz temetés volt Debrecenben az elmúlt hónapban. Ezek közül 54 közköltésen volt. A bezárt temetőkben levő holttestek kiadására és a Köztemetőben való újra eltemetésére 39 esetben adtak engedélyt.

— Közellátási kérdésekről tárgyalma délelőtt a vármegyei tiszti értekezlet. Délután 4 órai kezdettel pedig a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tart értekezletet, melyen az új tengeri-értékesítési kezdeményezés bevezetéséről és a készletgazdálkodásról lesz szó.

Gyászroval

Székely Sándor egyhónapos korában elhunyt. Temetése csütörtökön 11 órakor lesz a IV-es ravatalozóból. Lakás: Bánk 82. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Horpáczy Istvánné sz. Lapu Mária, 73. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután negyedhat órakor lesz a Köztemető II. A) számú ravatalozó terméből. Lakás: Batthyány u. 8. Dankó temetkezési vállalat.

Czifra Teréz temetése szerdán délután lesz a hajdúdorogi temetőben. — Dankó temetkezési vállalat.

Ádám Sámuelné

született Cseke Amália

életének 70. évében elhunyt. Temetése Hajdúszoboszlón, Bethlen uca 4. számú háztól lesz ma délután 3 órakor kezdődő és református templomban tartandó gyászistentisztelet után a Vénkert temetőben. Az elhunyt nagyszonyt bánatos férjén és gyermekén kívül az Ádám, Makay, Czeglédy, Márton, Szatmári, Eggmann, Cseke, Soós és Csíhacsaládok gyászolják. Temetését Fehértóly vállalata, Dégenfeld-tér 4. végzi.

Polgár Nagy Gábor

gazdálkodó 45. éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető III. sz. ravatalozó terméből, ref. szertartással. Lakása: Haláp 116. Pusztai temetkezési intézet.

A szülő maga hozza az iskolába gyermekének pudol

A Baltázár uccai központi református elemi iskolában rendkívül nagy sikerrel fejezték be az idei tanévet. A négy osztályban 161 tanuló vizsgázott pedagógusok és a megjelent szülők tömege előtt. A tantermet virágokkal halmozták el. Az I. osztály vizsgáját Tar Imre tanító vezette. Gyermekek tudása még a szülők előtt is meglepetést keltett, pontos feleleteikkel, bátor, öntudatos magatartásukkal, gyors felfogással. A vizsgán megjelent maga a tanfelügyelő, Bendák Gyula is, aki őszinte elismeréssel adózott a tanítók szép munkájáért és a kiváló eredményért. A II. osztályt Kerékgyártó Margit tanító, a III. osztályban Kerékgyártó Béla tanító és a IV. osztályban Mészáros József igazgató vizsgáztatta.

Az osztályok vizsgája után a szülők meglehangú köszönetüket nyilvánították a tanítók egész évi lelkiismeretes és eredményes munkájáért. Kedves, családias ünnepség fejlődött ki a szülők részéről megnyilvánuló hála és köszönet nyomán. Érdekes eset történt egyébként a központi iskolában. Egyik szülő kérte a gyermekének beírását. A tanító nagy sajnálatára közölte, hogy csak negyven gyermek járhat az osztályba s már minden helyet elfoglaltak. A szülő nem szolt semmit, hanem pár nap múlva újra megjelent a gyermekével, akinek hozott ülöhelyet: saját költségén elkészítettett egy iskolai padot. Így esett, hogy az egyik osztályban 41 gyermek tanult ebben az évben.

— A debreceni hentesszakosztály pénteken, június 13-án délután 5 órakor az Ipartestületen szakosztályi ülést tart. Tárty: a sertések beszerzésének megszervezése. Pontos megjelenést kér az elnökség.

— Szénhiány fenyegeti Angliát. — Charles Duke, ismert angol politikus ki jelentette, hogyha húsz héten belül nem történik valami a szénellátás megjavítása érdekében, télen veszedelmes méreteket ölt a szénhiány.

— Vitéz Magasházy László levele vitéz Horthy Istvánhoz. Vitéz Magasházy László ny. tábornok, a Nemzetvédelmi Kereszt odatételére hivatott káptalan elnöke levelet intézett vitéz nagybányai Horthy Istvánhoz, a MÁV elnökgazdátjához. Leveleiben írja, mélyseges megatottasággal olvasta a napilapokban, hogy vitéz Horthy István, mint a MÁV elnöke elrendelte, hogy a jövőben a Nemzetvédelmi Keresztel kitüntetettek a MÁV-nál az alkalmaztatásoknál egyenlő feltételek fenforgása esetén elsőbbségben részesüljenek és őket csak azok előzhessék meg, akiknek elsőbbségi igényét valamely törvény vagy törvényes rendelet biztosítja. Ezért a keresztesek ezrei és velük érző milliók nevében haláival, teli szívvel mond köszönetet.

— Ötszázötvenegylet és állampolgársági ügydarab érkezett Debrecenbe május hónapban az illetékes ügyosztályhoz.

— Negyvennyolc új iparengedélyt adtak ki a múlt hónapban Debrecenben. Ezek közül 7 rőfös- és rövidárú, 5 tüzi-fa és szén, 5 szatós-iparengedély.

— Margit-napja a Homokkertben. A Homokkertben lakó Margitok is kivették részüket az általános vasárnapi köszöntésből. Számosan üdvözölték Kömőcsy Józsefné sebessy Gőnczy Margitot, a jótékonyágáról ismert úrasszonyt, Illikó Imréné Hígyed Margit MÁV tisztviselőt, Danczinger Józsefné Bónis Margitot s a többi Margitokat is.

— Áldozata testére írt búcsú-sorokat. A bukaresi rendőrség a román főváros egyik villamostelepén az egyik házban meggyilkolt nő holttestére bukkant. Megállapították, hogy a gyilkos a szerencsétlen nő száját vattával tömte be, megfojtotta és az áldozat lábára tintaceruzával ezeket a szavakat írta: »Nem élhetek nélküled, inkább senki se légy, mint a másé.« A gyilkos kézrekerítésére erélyes nyomozás indult.

— Százézerpengős kasszaűrást követték el Budapesten a Semler posztókereskedésben. Az irodahelyiség mindkét kasszáját megfúrták a tettesek nyomravezetője 5000 pengő jutalmat kap. A kasszaűrők villanygéppel, gumikeztyűvel dolgoztak, mint a nyomozás megállapította.

— Meghalt Abd el Krim legyőzője Bouichut francia tábornagy az egyik vichy klinika meghalt. A marokkói háború győztese a világháború alatt Páris katonai kormányzója volt és a legfelsőbb francia haditanács tagja.

— Hat öngyilkosság volt egy hónap alatt Debrecenben, ezzel szemben mindössze egyetlen tüzeset, műhelytűz 300 P kárral. A mentők 333 szállítást eszközöltek. A mentőkocsik májusban 801 és fél kilométert, a mentőautók 2281 kilométert futottak be.

— 37.299 kézbesítést végzett egy hónap alatt az elsőfokú közigazgatási hatóság kézbesítő irodája.

1255 szegénységi- és hatósági bizonyítványt adtak ki májusban Debrecenben. Az elsőfokú közigazgatási hatóság ügyirat forgalma 11.103 darab volt.

SPORT

DVSC-Rusj mérkőzés lesz a Stadionban

A DVSC vasárnap a kitűnő ungvári csapatot, a Rusj együttest látja vendégül. A mérkőzés fél 6 órai kezdettel a Stadionban lesz megtartva és azt Egressy vezeti. Az előmérkőzés még bizonytalan. Érdekes, szép küzdelemre van kilátás, a DVSC bízik abban, hogy a Lampart is otthagy két pontot Percesen, sőt a BVSC elleni mérkőzését sem tekintik még lefutottnak. A MÁVAG aránylag könnyebb helyzetben van, mert mindkét hátralevő mérkőzése otthon lesz, de az Özd Budapestben sem lesz kellemes ellenfél.

Megfiatalított csapattal állt ki az Özd a DVSC ellen vasárnap. Két veterán játékos helyén ifjúságiak játszottak kitűnően. Más lapra tartozik, hogy a DVSC-nek határtalan balszerencséje volt, öt mérkőzés megnyeréséhez elegendő helyzetet hagyott ki, kilenc kapufát lött és Sidlik a 43. percben is elszalasztotta a kiegyenlítő, amikor két méterről tiszta helyzetben fölé vágta a labdát. A hízelgő eredményben azonban oroszlanrésze van az özdi fiatalok lelkes játéknak.

A Hajdú Kupa első nevezési befutottak. Nevezett eddig a DTE, Hűsös, Tégláskert, Hajdúszoboszló, TE, Balmazújvárosi SC, Püspökladányi MÁV és várható még Hajdúnánás, Hajdúdorog csapatának nevezése. Az első mérkőzések június 29-én indulnak.

A „legjobb debreceni atlétaiskola” címért folyó atlétikai küzdelem utolsó napja ma délután fél 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen lesz megtartva a következő hátralévő számokkal: távolugrás, gerelyhajítás, 110 méteres gátfutás, 800 méteres síkfutás és a piarista gimnáziumnak elmaradt 5x100 méteres stafétfutása. Ezen az utolsó napon fog elődőlni, hogy melyik intézet „Debrecen legjobb atlétaiskolája”. A verseny eddigi állása: a piarista gimnázium atlétacsapata vezet 360 ponttal. De az utolsó nap versenyszámait még nagy változások hozhatnak az eddigi helyezéseken.

A Percses és Ganz kezében a döntés a Tisza-csoport bajnokságát illetően. A Lampart a Percessel, a DVSC a Ganz-al játsza idegenben utolsó mérkőzését. Ha a DVSC győzne, a Lampart nagyobb gólaránnyal kapna ki, akkor még lehet a DVSC bajnok.

Dr. Juhász Attila távozása. A pénzügyminiszter nemes dr. Juhász Attila p. ü. s. titkárt, a Tisza-csoport kiváló játékezőjét, a déli pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

A Tisza-csoport bajnoki sorrendje a következő:

1. Lampart	24	17	4	3	77:	34	38
2. MÁVAG	24	17	2	5	79:	36	36
3. DVSC	24	16	4	4	74:	37	36
4. Ó. MOVE	24	12	4	8	58:	39	28
5. Percses	24	12	3	9	76:	42	27
6. Ganz	25	11	5	9	56:	44	27
7. BVSC*	24	12	5	7	65:	53	27
8. Rusj	24	11	4	9	57:	49	26
9. MVSC	24	9	4	11	56:	44	22
10. Kassai AC	24	8	5	11	44:	60	21
11. Rákóczi	25	8	4	13	43:	66	20
12. Salg. SE	24	8	2	14	51:	72	18
13. MOVE T.	24	3	5	16	22:	73	11
14. Mátész.*	26	—	1	25	12:	120	1

* Két büntetőpont levonva.

** Visszalépet.

A hátralevő ellenfelek pedig a következők: Lampart: BVSC, Perces*, MÁVAG: Özd, Salg. SE. DVSC: Rusj, Ganz*. (A *gal jelölt ellenfelek a pályaválasztók.)

Kövel dobálták meg Opatá Zoltánt a perceses hőlgyzurkolók. A balszerencés edző tele panasszal úgy a perceses hőlgyekre, mint saját játékosaira.

Kulitz 47.60-at dobott diszkosszal a DEAC versenyén Debrecenben. Az eső néhányszor megzavarta a versenyt. Ez meglátszik az eredményeken is. 100 m: 1. Korompai DEAC 11.1, 2. Nagyházi DVSC 12.1, 3. Koppány NSE 12.4, 800 m: 1. Gyergyói MÁVAG 2.06.6, 2. Bányai DTE 2.07.5, 3. Fábián DEAC 2.08. 3000 m: 1. Gyergói MÁVAG 9.02, 2. Kövári TSE 9.06, 3. Leszki UAC 9.47. 110 gát: 1. Hidas BBT 15.9, 2. Kiss NSE 18.3, 3. Balázs DEAC 19. 400 m gát: 1. Koppány NSE 61, 2. Balázs DTE 70. Magas: 1. Gáspár MÁVAG 174, 2. Kapros DEAC 161, 3. Tóth DGASE 161. Hármass: 1. Dusnoki MAC 14.07, 2. Kapros DEAC 13.78, 3. Balog DTE 11.45. Rúd: 1. Kovács MAC 370, 2. Bodnár DEAC 350, 3. Kerekes DGASE 320. Súly: 1. Molnár DEAC 13.22, 2. Kiss DEAC 12.32, 3. Nagy DTE 11.85. Diszkosz: 1. Kulitz BBTE 47.60, 2. Törös DEAC 34.90, 3. Gally PSE 34.70. Gerely: 1. Várszegi MAC 63.01, 2. Törös DEAC 48.70, 3. Koppány NSE 48.00. 4x200 m: 1. DEAC 1:39.6, 2. DTE 1:44. Nők, 100 m: 1. Nagy GFB 13.2, 2. Gyarmathy DTE 13.9, 3. Zubek K. 13.9, 80 m gát: 1. Zubek K. 15.4, 2. Nagy GFB 15.9, 3. Kertész Ko. 18.1. Magas: 1. Gyarmathy DTE 145 ker. csúcs, 2. Oláh Ko. 141, 3. Fekete

Ko. 135. Távol: 1. Fekete Ko. 47.6, 2. Gyarmathy DTE 460, ker. csúcs, 3. Ledermayer II. Ko. 453. Súly: 1. Kövér Ko. 10.52, 2. Révi Ko. 10.48, 3. Bajkó Ko. 9.23. Diszkosz: 1. Kövér Ko. 25.50, 2. Ledermayer Ko. 20.17. 4x100 m: 1. Ko-Hab. 54.8, 2. Na-Mi 56.6.

Közgazdaság

Terménytözsde. Búza 78 kg-os 24.—, rozs 71 kg-os 20.—, zab 41 kg-os 22.70, sörárpa kiváló 27.—, elsőrendű 20, sörárpa 25.—, ipari 68 kg-os 24.—, takarmány 6566 kg-os 22.—, közepminőségű 21.—, tengeri 21.20.

LÓ- ÉS MARHAVASÁR

A tegnapi állalvasárra felhajtottak 160 lovat, eladtak belőlük 86 darabot, a marhavasárra felhajtás 745, eladás 582. Az irányzat lanyha. Árak: vágóelő 80—225 P, silány igásló 110—238, közepes igásló 240—480, jó igásló 490—700 pengő. Jó vágómarha élő súly kilogrammonként 90—102 fillér, közepes 65—90 f, silány 45—65 f, borjú 80—130, növendék 60—90, tinókör 80—105 fillér. Fejős tehén darabonként 340—670 P.

Városi hirdetések

Debrecen sz. kir. város házipénztára által kezelt utadóalap pénztár 1940 évről szerkesztett zárószámát — az 1890. évi I. tc. 28. paragrafus alapján — a közigazgatási kiadóhivatalban (városháza, földszint 9. sz. ajtó), folyó évi június hó 9-től kezdődőleg 15 napi közszemlére tettem ki. Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy ezen zárószámát ellen esetiellenes felszámolását hozzá a fenti határidő alatt beadhajta. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Gyórárs gyakorlatához férfi vagy női partnert keresek az esti órákra. „Radnai 120” jellegére. 1136

ALKALMAZÁST nyer férfi

Füvészes gyakorlat munkásokat keresek. József kir. herceg 7. 228

Fodrász tanuló felvesz. Bíró, Deák Ferenc 26. 227

Tanulókat azonnal felveszek. Nánássy rádió és villamosági vállalat. Piac 85. 226

Fodrászsegéd felvétetik. Horgonyi, Szoboszlói út 4. Telefon 10-75. 211

Gépezés felvétetik és fűtő csépléshez. Bocskai tér 7. 204

ALKALMAZÁST nyer nő

Könyvelésben, OTI ügyekben jártas irodakasszonyt felveszek. Jost mérnök, Nádor 4. 191

Fiatallányt könnyű munkára azonnal felvesz. Mészáros fotó, Svetits palota. 210

Harisnyaszem felszedő lányt alkalmaz Nagy Gyula műhímező, püspöki palota. 222

Komoly, ügyes, ambíciós hölgyfodrászkasszony, aki vas, víz, manikűrben profi, jó fizetéssel elsőrendű üzletbe felvétetik. Cím a kiadóban. 212

Gyermekszelők lányt egy gyermek mellé bejáróként felveszek azonnal. Beresényi 47. 211

ALKALMAZÁST keres nő

Intelligens úrileány, ki 200-as gyorsírási és 80-as gépirási államisvizsgával rendelkezik, tisztviselői alkalmazást keres „Perfekt” jellegére. Megkeresést kér a kiadóban. 199

Jobb családból való jobb megjelenésű, jó bizonyítvánnyal szerény kis család háztartását elvállalná azonnal vagy 15-érl. Cím a kiadóhivatalban. 202

Magánosnő 6 éves kisleányával házmeesternek menne 15-re. Apafi 137. 200

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Parkettelhez értő bejárónő felvétetik. Hatvan 6. III. 10. 209

Bejárónő, megbízható, parkettelhez értő, egész napra felvétetik. Szipák, Piac 44. 208

Bejárónő, becsületes, tiszta, azonnali belépésre kerestetik. Lorántffy 3. baloldali lakás. 220

Mindenes főzőnő hosszú bizonyítvánnyal üzletelő felvétetik. József kir. herceg 31. 219

Egy bejárónő azonnal felvétetik. Elkezdte, Rákóczi 9. 206

Egy mindenes nő felvétetik azonnal. Széchenyi 40. I. emelet. 209

Bejárónak fiatal lányt jó bizonyítvánnyal felvétetik. Hatvan u. 1—3. I. em. 46. 203

AJÁNLAT

Ciánózlason Csala ciánózó vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9. Telefon 14—27. 1927 6. 20

Kellemes lakás, finom konyha a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39. 800 vv.

Legelőszobában fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29 szám. 1940 vv.

Aranyat, ezüstöt, briliántot legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1085 8. 31

Figyelem! Villany, víz, vasdőlálását díval szerinti készítése Szabónál. Újonnan átalakított üzlet. Nyomató 2. 1094 6. 27

Poloskairást, ciangázást, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 55 7. 16

Vasutas, katona, pilóta, egyenruhát bizalommal készítesse Tegdesnél, püspöki palota, Déri sarok. 1538 8. 30

Kerékpár, varrógép, új és használt legújabb szakszerű javítóhely Keszler műszerész, Széchenyi 1. 1718 7. 5

Varrógépek, kerékpár, alkatrészek minden géphez olcsón. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 91 6. 14

Használt iskolai tankönyveket, kottákat, szótárakat legmagasabb árban veszi Acél antikvárium. 1276 6. 30

KERESLET

5x3 méter, esetleg annál nagyobb alapterületű hűvös, száraz, jól zárható raktárhelyiséget keresek a József királyi herceg ucca elején, vagy annak közelében. Cím a kiadóban. 188 vv.

Angóra nyulkeretecek keresek megvételre. — Danzinger, Szabó Kálmán 8. 207

OKTATÁS

Nyári gyorsíró- és gényírótanfolyam a Simai gyorsíróiskolában. Piac 73. Államvizsga. 1675 7. 4

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorgyárban. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 140 7. 19

Minek a fényes kiralak, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat, előnyös fizetési feltételekkel, udvari bútorgyárban. Piac 71. 201 7. 11

AUTO

MOTOR KERÉKPÁR Strapabíró oldalkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban. 865 vv

Teljesen új motorkerékpár, Viktória gyártmányú, 250 kbc eladó. Deák Ferenc 22. 199

Leányka gyermekkerékpárt keresek megvételre. Cím a kiadóban. 159

TÜZELŐ ANYAGOK

Hajdúszentgyörgyi erdőkiérmelésből gally, forgács, tuskó bevásárlási könyv nélkül olcsón beszerezhető a helyszínen, vagy Békési és Löwöcgnél, Bánffy u. 4. 801. 6. 25.

Száraz tüzfűtő, prima szénket ajánl Draskovits, Rákóczi 12. Telefon: 17-43. 221

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Kiadó szoba, konyha, spájz Borzán Gáspár ucca 10. 207

Egy szoba kiadó, József kir. herceg 35. Kerestélyépület balra. 216

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Két uccai szoba garzonlakásnak vagy irodának, ugyanott két helyiség, száraz, raktárnak, műhelynek azonnal kiadó. Kálvária 9. 149

LAKÁST KERES

2 szobás komfortos központban levő lakásom átcserelem központban levő szobás lakásra. Cím József kir. herceg u. 14. üzletben. 213

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba, napos, egészséges, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Weisz, Piac 81. 215

Hajdúszentgyörgyi bútorgyár szobák kiadó, konyahasználattal is. Tömöri Zoltáné, Major u. 27. 88

ELVESZETT

Elveszett tompaorrú kis fekete „Tóni” névre hallgató kutya. Nyomra vezető jutalomban részesül. Simonyi út 23. 223

Egy korall nyaklánc Széchenyi uccán a Szapangyárig elveszett, megtaláló Széchenyi u. 45. sz. uccai lakásban a tulajdonosnál jutalomban részesül. 218

VEGYES

Grafológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt. Fogad Széchenyi 43. 147

INGÓSÁG VÉTEL

Keleti vagy magyar perzsa és torontáli kisebb-nagyob szőnyegeket keresek megvételre. Ajánlatokat „Szőnyeg” jellegére a kiadóba kérek. 1782

INGÓSÁG ELADÁS

Fa- és bronzsillárok eredeti régi és stíl bútorok, üllögarnitúrák és vitrinek stb. legolcsóbban beszerezhetők. — Ingóságkövetítő, ref. püspöki bérpalota. 1131 vv.

Méhészek! Bocznádi kaptárak és mérleg van eladó. Kondor ucca 21. Nagy Sándor. 1851

Eladó asztalos, székek, vaságyak, diványok, lakatosműhely felszerelés, kovácsműhelyfelszerelés, ócska parketta, ócska hordó, kép stb. Érdeklődni lehet f. hó 11-én, 13-án és 14-én a Margit-fürdőtelep főépületében délután 3 órától 6 óráig. 164

Bontsból téglák, cserép, épületfa, ajtó, ablak eladó. Horváth Miklós út és Andaházy u. sarok. 224

Géjszj, sodrott szövettel. 5 m. hosszú, 11 széles eladó. Nap 2. 217

Téglából épült iroda bontásból deszka, téglák, cserép, ajtó, ablak, kerítés, kő kövezéshez, körfűrész eladó. Fohn fáttelep, nagyalomás. 214

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Keresek házat, lehetőleg Simonyi út jobb- vagy oldalán, illetve jobb, vagy baloldali mellékúccájának egyiken, legalább kettő 3 szobás lakás legyen benne. Ajánlatokat pontos címmel és az egyik épület leírásával „Készpénz” jellegére a kiadóhivatalba. 1943

A város központjához közel fekvő uccán (József királyi herceg ucca, Simonffy ucca, Széchenyi ucca, Arany János ucca, Kossuth ucca stb) keresek nagyterű házat, nem fontos, hogy modern legyen, megvételre. Ajánlatokat pontos címmel és leírással „gyárüzem” jellegére kérem a kiadóhivatalba. 1944

Vennék egy háromszobás és egyszobás lakásból álló házat 30—40 ezer pengő körül. Ajánlatokat „Készpénzben azonnal fizetem” jellegére kérem. 225 vv.

GAZD. TERMÉNYEK

Fügefes, többéves, szép, gyökeres, koronás példányokban, már az idén terem, díszbokornak is szép, kapható Hatvan ucca 24. 1860

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 40. sz. ház pékműhellyel stb. eladó. Értekezni dr. Háló Tibor ügyvédnél, József kir. herceg u. 7. 74

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögletes telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Négyszobás modern villa 412 négyszögletes kerttel, adómentes, építkezési teherrel eladó. Hadházi ucca 26/b. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig. Értekezni Péterfia 34. 115+

Busi u. 14. számú ház azonnal átadással eladó. Értekezni lehet: Nagy ügyvéd, Péterfia 2. 205

ELADÓ HÁZHELY

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházi uccán. Ból nyúl Dobsina uccában 268 négyszögletes villatelek négyszögletesen 15 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonös Segélyező Egylet bankpénztára, Kossuth ucca 8. szám alatt. 140+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtekinthető a kiadóban. 5+

Olcsó házhegyek a Poroszlay úton. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működőházhoz, Fürdő 2. 240

FÖLDBÉRLET

Földbérletet átvennék négyszögletű pengővel. — Ajánlatot „Azonnalra” jellegére a kiadóba kérek. 205

ELADÓ FÖLD

Hajdúszentgyörgyi, a föld mellett lévő Bánomszőlőskertben egy 944 □-öles és egy 832 □-öles telek eladó. Cím a kiadóban. vv. 260

Eladó 10 hold föld Mátyás három hold gyümölcsösrel, 160 darab termő díófalval, 3000 darab ribizli, és köszmétébokorral. Homok 38. 1661

Geometriai feladat

PALFI JÓZSEF
Kiadóhivatal
193. SZIGETHY GYULA
igazgató

Kiadó és nyomja a
RSZANTALYI KÖNYV- és LAPMÁK
RSZERVATÁRSÁG
Feltaláló nyomdavezető:
SZIGETHY KÁROLY.